

Brassói Lapok

Előfizetési példány
Árusításba nem bocsátható!

XL. évfolyam
143. szám.

Főszerkesztő:
Szele Béla dr.

Péntek
1934. évi június 29

ELŐFIZETÉSI ARAK: Belföldre: A helyi kézbesítő kézbesítési díjával és a pénzbeszedő inkasszó-díjával egyetemben 74 lej. — Ha az előfizető közvetlenül a kiadóhivatalnak fizet, az előfizetési díj 68 lej. — Postai kézbesítéssel és közvetlenül a kiadóhivatalnak fizetve, az előfizetési díj havonta 60 lej. — Külföldre: negyedévre 300 lej, félévre 600 lej, egész évre 1200 lej. — Magyarországon negyedévre 12 pengő, félévre 24 pengő, egész évre 48 pengő. — HIRDETESEK díja hirdetései oldalán 5 lej, páros (bal) szövegoldalán 6 lej, páratlan (jobb) szövegoldalán 8 lej négyzetcentiméterenként. Hirdetési díjak előre fizetendők. Szerkesztőség és kiadóhivatal: Braşov, Str. Regele Carol 56-58. Telefonszámok: kiadóhivatal 82., szerkesztőség 83.

MÁ: LÁSSUK LUGOST!

A fogatlan oroszánok

Nem tagadjuk, nagy érdeklődéssel figyeltük azokat a megnyilatkozásokat, amelyek a nemzetiszocializmus szörnyűségeit az erdélyi magyar kisebbség számára szeretnék elméletileg szobatisztává szepíteni.

Hihetetlenül nehéz munka ez. Példátlannul abszurd feladat a kisebbségi sorsot helegyömöszölni a tekintetnélküli faji doktrína tüskés kalodáiba, és mégis folyik ez a szörnyű játék, mégis csinálják rendületlenül, mégis kegyetlen és végzetes következetességgel tancolnak ezt a haláltáncot az új politikai divat szédült lovagjai.

Legujabban ismét Paál Árpád jelent meg a porondon és többek között ezt írja:

„A demokratizmus bármilyen szép és jótartó, mégiscsak bizonyos módszer, mely ma használatos, holnap kimegy divathól”.

Csak így, egyetlen mondattal eldobja a demokrácia gondolatát, mint egy elnyújt ruhát, amelyhez pedig görcsösen és nála milliószor következetesebben kellene ragaszkodni.

A néprajzom, mint „módszer” és „divat” és nem egyetlen életforma, amely elképzelhető. Egyetlen mondat tüjével megnyitja a végzetet is elméletileg, nem veszi észre — szabadon teszi nemcsak a fasizmust, hanem a bolsevizmust is.

Mindent, amit a fajelméletől, vagy az osztályelméletől megzavarodott agyak kifundálhatnak.

Az erdélyi progresszió egykori vezére, mint a reakció teoretikusa. Gusztustalan látvány, de tudjuk, élni nehéz és élni kell.

Az a mentalitás, amely ebben az itéletét önmagában hordó elméletben megnyilvánul, sajnos, nem csupán őbenne található meg. Ott láttuk ezt tizenöttestendős kisebbségi életünk minden fontosabb és rosszul sikerült fázisánál. Ez a mentalitás küldte az állatlanságba és ninestelenségbe a magyar tisztviselők tizezreit, ez járult hozzá passzív és negatív magatartásának tehetetlenségével az erdélyi magyar értékállomány romlásához, ez operált mindig nagy jelszavakkal, miközben megfélemlített a magyar élet gyakorlati és lehetséges szolgálatáról, ez a nagypipájú, de kevéssé maradi mentalitás burkolódzott és burkolódik még ma is a magyar nemzeti gondolat köpönyegébe, miközben a legvakmerőbb és legképmutatóbb módon magyar értékek, magyar emberek, magyar meggyőződések és magyar egzisztenciák ellen tör. Ismerjük, nagyon jól ismerjük ezt a konzervatívnak kenedőzt brutális reakciót. Ez prédikál keserű szavakkal magyar értékekről és ugyanakkor bieskát döf, ha kell hátulról és orvul, magyar testvérekbe a sváb feltámadás érdekében. Ez hirtet szemforgató alfanzizmussal erőgyesítést, de — tudjuk, látjuk elégszer — ez akar kizárni a magyar táborból mindenkit, aki nem a kis és nagy szájhűsök előimádkozására nyitja a száját és nem szolgálja fenntartás nélkül a reakció szövetségének érdekeit, amelyek sohasem azonosíthatók a nép, a magyar tömegek érdekeivel. Ennek a mentalitásnak és társaságnak rossz magyar, áruló és vogelfrei bítag mindenki, aki hisz a magyar haladásban, a fejlődés nagy ideáljaiban és a magasabb emberi közösség eszményeiben.

Világosan és félre nem érthetően meg kell mondanunk, hogy ez a perfid és hűvökriták játék nem lehet így, soká. A

Bratianu Dinu és Maniu

Alkotmányvédő frontot szerveznek

A liberálisok és nemzetiparasztpártiak gyökeresen végét akarják vetni a nyugtalanító jobboldali megmozdulásoknak

Tatarescu miniszterelnök Párisba utazik a franciák nemzeti ünnepére

Bukarest, június 28.

A belpolitikai érdeklődés azokra a megbeszélésekre összpontosul, amelyeket Bratianu Dinu, a kormányon levő liberális párt elnöke a többi pártvezérrel tegnap megkezdett — amint máris kitiint — egy alkotmányvédő egységfront létrehozása érdekében.

Jólétesült politikai körökben a Bratianu Dinu kezdeményezte megbeszélésekre vonatkozólag úgy tudják, hogy ezek célja

mindazoknak a politikai erőknek közös magatartására való tömörítése, amelyek meg akarnak maradni az alkotmányos rendszer alapján.

Azok a rejtett törekvések ugyanis, amelyek május második felében felidéztek a diktatúra veszélyét, nyilván még mindig nem szerelték le teljesen — amint néhány újabb megnyilatkozás, például a hétfőn délelőtt történt diaktüntetés mutatta — tovább működnek a homályban. A Barthou-látogatás során ugyan az ag-

godalmak nagy mértékben csökkentek, a pártvezérek azonban úgy látják, hogy most, amikor az ország határai biztonságba kerültek, véget kell vetni minden olyan mozgolódásnak is, amely a bizonytalanság érzetét keltheti a bel- és külföldi közvéleményben. Az ország külpolitikai helyzete most különösen kedvez annak, hogy a pártok megteremtsek az alkotmányos rendszer szilárdságát s ezen az alapon a belső élet nyugodt, teljesen zavartalan fejlődését.

Bratianu Dinu kétórás tanácskozása Maniuval

Bratianu Dinu vasárnap felkereste Tatarescu külügyminisztert Konstancán s hosszasan tanácskozott vele. A pártelnök tegnapra visszautazott a fővárosba s miután megbeszélést folytatott Tatarescu miniszterelnökkel, felkérte Calinescu volt alminisztert, hogy készítse elő találkozáását Maniuval. Közben Bratianu Dinu tárgyalta Filipescu Grigoréval, a konzervatív párt elnökével is, aki vasárnapi beszédében élesen kikelt minden diktatórikus kísérlet ellen s rámutatott azokra a károkkra, amelyeket a belpolitikai élet állandó hullámzása az országnak a külföldön okoz.

Maniu rögtön válaszolt a liberális pártelnöknek s a két vezetőpolitikus tegnap este a képviselőház egyik bizottsági termében majdnem kétórás megbeszélést tartott. Bratianu Dinu és Maniu összeülése és bizalmas értekezése természetesen nagy szenzációt keltett a parlament körében és a legkülönbözőbb magyarázatokra adott alkalmat.

A megbeszélésről egyik résztvevő sem akart nyilatkozni. Bratianu Dinu bizalmas körben csak annyit jelentett ki, hogy szükségesnek látja a közéleti vezetők közötti szoros kapcsolatot s ezért tárgyalta Maniuval, amint hogy eszmecsere fog még folytatni a többi politikussal is. Valóban, a liberális pártelnök a napokban értekezni fog még Mihalacheval és Lupu dr.-ral is.

nemzeti gondolatot nem lehet kisajátítani egyes maradi és reakciós koponyák delüáni kvaterkapartijának megszínesítésére. A magyar történelem legszebb lapjait hívjuk tanuul emellé az igazság és meggyőződések mellé, hogy a haladó gondolat szolgálatára volt és ma is az igazi magyar kötelesség és mennél zaklatottabb, bonyolultabb Európa képe, annál inkább minc is éppe a haladás nagy alakjai lendítették az élet, a megmaradás

A két legnagyobb kormányzópárt eszerint, amely az Averescu-kormány tervének hírére május végén önkéntelenül egy frontba állott, most az újabb események hatása alatt meg is szervezi ezt a frontot az alkotmányos rendszer védelmére.

Kétségtelenül jórészt ezzel a kérdéssel kapcsolatban szerdán estére Bratianu Dinu lakására összehívták a kormány tagjait és a párt tiszteletbeli s tényleges megyei szervezeti elnökeit. Az értekezleten elsősorban azt beszélik meg, hogy a

rendkívüli parlamenti ülészak hátralevő egy hetében hogyan szavazzák meg a költségvetést és a még programba vett pénzügyi törvényeket, ezután pedig az utóbbi események világában megtárgyalják a politikai helyzetet.

Csaknem egyidejűleg a nemzeti-parasztpárt vezetősége is újra összeül s itt Maniu ismerteti azokat a szempontokat, amelyek Bratianu Dinuval az alkotmányosság védelme érdekében megbeszél.

A jövő hét végén már el is utazik Párisba a miniszterelnök

Tatarescu miniszterelnök egyébként abban is megállapodott Bratianu Dinu pártelnökkel, hogy

a rendkívüli parlamenti ülészakot szerdán, július 4-én okvetlenül berekesztik, mert Tatarescu miniszterelnök július 7-én utazik Párisba, hogy előkészítse az uralkodó őszi külföldi útját.

A miniszterelnök Párisban résztvesz a július 14-iki francia nemzeti ünnepen is.

Titulescu külügyminiszter, aki ma vizsgatért Konstancából, szintén külföldre megy. Távollétében valószínűleg Xeni tárca nélküli miniszter fogja helyettesíteni.

VADAK A KÉPVISELŐHÁZBAN

A képviselőház szerda délelőtti ülésén napirend előtt Floasu Ilie kormánypárti képviselő kérdést intézett a belügyminiszterhez, milyen intézkedéseket tett a nagyszabedű volt százsz polgármester visszaéléseinek a megtorlására? Inculet belügyminiszter kijelentette, hogy elrendelte a vizsgálatot. Ionescu Adam nemzeti-parasztpárti a hadügyminisztert kérdezte, van-e tudomása róla, hogy Kolozsvárt egy Constantinescu nevű kapitányt a VI. hadtest hadbírósa elé állítottak erkölcstelen merénylet vádjával egyszerűen azért,

deni sorsa kézbevétele.

Ne féljenek a magyar haladás és a demokrácia eszményének küzdelmes életű előharcosai. Mögöttük sorakozik fel mindenki, aki nem egy levitézlett osztály érdekeit szolgálja, hanem a kisebbségi fennmaradás és megtartás ügyét. A fogatlan oroszánok bögésére nem kell behuzni a jövő oroszlánkörmeit. Az élet és a jövő igazolni fogja azokat, akik érette küzdöttek.

Tessék kívánni és eltenni!

14. sz. SZELVÉNY

a B. L. júniusi

regény-ajándékára.

1-15-ig sorszámmal ellátott 15 darab júniusi szelvény és 4 lej befizetése ellenében a B. L. minden példányvásárlója megkapja a B. L. ajándékregénytárának 1934 júniusi havi kötetét. — A szelvények és a 4 lej beszolgáltathatók Bukarestben: a B. L. kiadóhivatalában (Str. Sf. Mina 9), vagy a főbizománys-nál („Cosmopolis”, Calea Griviței 10); Brassóban: a B. L. kiadóhivatalában; mindenütt máshol: a helyi bizománys-nál. — Előfizetőknek nem kell a szelvényeket gyűjteniük, a 4 lejt befizetik az előfizetési díjjal egyidejűleg, a könyvet ugyanolyan uton kapják meg, mint az újságot.

mert nem akarta feleségül venni Apostolescu bíró leányát? Az ülés további során Anghelescu tábornok, hadfelszerelésügyi miniszter ismertette a hadfelszerelési tervet tett legutóbbi intézkedéseket.

A délutáni ülésen lamandi belügyi alminiszter válaszolt igen éles hangon azokra a vádakra, amelyek szerint külföldi szabadságára magával vitte a belügyminisztérium több autóját s államköltségben használta azokat. Ezeket a vádakat Luca belügyi alminiszter már tegnap rágalomnak minősítette s a többség lehurrogta Zamfirescu georgistát, aki a dolgot szóba hozta.

Fegyelmi bizottság előtt a temesvári és aradi vasutások

Temesvár, június 28

Tegnap negyvenkét aradi és temesvári magyar vasutat vizsgáztattak le a CFR fegyelmi bizottsága.

Öt vasutast rövid vizsgáztatás után azonnal elbocsátottak, a többiek ügyében csak később hirdetik ki a döntést.

Agyonlőtte magát egy szerencsétlenül járt autó sofförje

Budapest, június 28.

A Karcagi országúton egy személyautó defektus következtében nekiment a táviró oszlopnak. Az autó belefördült az árokba, de az utasok közül senki sem sérült meg. A sofför is sértetlen maradt, de ennek ellenére a szerencsétlenség után előrántotta revolverét és agyonlőtte magát.

Azt hiszik, hogy az ijedtségtől pillanatnyi elmezavart kapott s így követett el az öngyilkosságot.

Másiél hónapra ítélték egy aradi nagykereskedőt

Temesvár, június 28

Mitélkezett a tábla Tichy Eduard ismert vállalkozó és autónagykereskedő ügyében, aki ellen jogtalan eltulajdonítás címén emelt vádat az ügyészség. Tichy a Bianchi olasz autógyártól több autót vett át bizományba, melyeknek árát nem számolt el.

A törvényszék annakidején ezért másfélhónapi fogházra ítélte. A büntetést a tábla most helybenhagyta.

A temesvári hadbíróság július 19-én kezdi meg a kommunista monstre-pör tárgyalását

Temesvár, június 28

A hadbíróság július 19-én kezdi meg annak a nagyszabású kommunista pörnek a tárgyalását, amelynek vádlottait év elején tartóztatta le a rendőrség. A fővádlottak: Dudás József munkás, Kende József ügyvéd, Nyiri Magda tisztviselő és Reingevircz Sándor fogtechnikus. Rajta kívül mintegy ötvenen kerülnek a hadbíróság elé.

Kémszervezetet lepleztek 'le Nagyváradon?

Nagyvárad, június 28

Hetekig tartó megfigyelés után nagyszabású kémkedési üzemeknek jött nyomára a nagyvárad rendőrség, melynek politikai osztálya szerdán délelőtt bizalmasan közölte a városi vezetőséggel,

hogy a város szolgálatában álló Cato Kornélia nevű tisztviselő hivatalában államellenes ténykedést fejt ki s emiatt a rendőrség szükségesnek látja azonnali őrizetbevételét.

Cato Kornéliát, aki a bejelentési osztályon teljesít szolgálatot, azonnal letar-

toztatták s átkísérték a rendőrségre, ugyanakkor a városi fegyelmi bizottság felfüggesztette állásától.

A vizsgálat zárt ajtók mögött folyik, a rendőrség nem hajlandó nyilatkozni a sajtó részére. Annyit mégis sikerült megtudnunk, hogy Cato Kornélián kívül egy aktív főhadnagyt is őrizetbe vettek s újabb letartóztatások várhatók. A nyomozó közegeknek ugyanis az a feltevése, hogy a letartóztatottak egy kémszervezet szolgálatában állottak, melynek kapcsolatai voltak más városokkal is.

Még egy tanulságos kisebbségi lapasztalat

Faképnél hagyták a liberális pártot a nagyszalontai magyarok,

mert Kovács Béla tagozati elnök becsapta őket

Nagyszalonta, június 28.

Az ősi hajdúváros volt eddig Románia egyedüli helye, amelyben a román liberális pártszervezet túlnyomóan — magyarokból állott. Ugyszólván tiszta magyar volt a liberális pártnak ez a helyi tagozata. Most azonban ennek a furcsaságnak is vége: a nagyszalontai magyar-liberális pártszervezet a napokban szétszűllött, mondhatni feloszlott, mégpedig Kovács Béla párttagozati elnök és időközi bizottsági elnök személye és magatartása miatt, akit most már még tizen sem követnek.

Kovács Béla és a liberális párt tagjai között az utóbbi időben annyira kiélesedtek az ellentétek, hogy a párttagok zöme inkább a kilépést választotta, semmint azonosítsa magát az elnök ténykedésével. Így alighanem ez az első eset a modern Románia politikai annaleseiben, hogy az uralmon levő pártot a tagozati vezér ellenszenvessége miatt faképnél hagyják a hívei.

A kivált többség nyilatkozatban hozta nyilvánosságra indokait. Elsősorban azt a vádat hozzák fel Kovács ellen, hogy nem váltotta be azt a régebbi ígérteit, miszerint a liberális párt uralomrajutása esetén „visszaközösíti” Nagyszalontát. A hajdúváros ugyanis nem szenved nagyzási hóbotban s inkább közszeg szerelmé lenni, csak hogy ne kelljen a nagy városi terheket viselnie. A nagyszalontai magyarokat jórészt Kovácsnak ez az ígérete tömörítette a liberális párt zászlója mögé. A párttagozati elnök azonban időközi bizottsági elnök lett, ideiglenes polgármester s ebben a minőségében a jó jövedelem hamarosan elfelejtette vele a régi

ígérteit. Tán csak nem fogja magát közösségi bírónak lefokoztatni?

A polgármesteri székben Kovács teljesen fumiálni kezdte a párttagok igényeit is. Ahelyett például, hogy az üresedésben levő állásokat a helyi pártbívekkel töltötte volna be, nem közelebből, mint a délbesszarábiai Cetatea-Alhárol importált magának tisztviselőt. De ennél is jobban felháborította a pártbíveket Kovács magatartása a Korona-vendéglő bérbeadása ügyében. Három pályázó közül, akik közül az első 65 ezer, a második 62 ezer, a harmadik pedig 28 ezer lejért az árlejtésen, Kovács Béla az ideiglenes polgármester — a harmadik mellett foglalt állást s benne látta a legtöbb kezességet. Amikor felvilágosítást kértek tőle, azt a választ adta, hogy ez az ő titka. Miután az árlejtési-bizottság többi tagja nem volt hajlandó ezzel a magyarázattal beérni, az ügy a legfelsőbb számvevőszék elé került, hogy az döntse el: melyik ajánlat törvényes és melyik előnyösebb a városra nézve, a 65 ezres, avagy a 28 ezres?

A magyar-liberális párt tagjai és a helyi intéző-bizottság ezek után megtagadta a közösséget Kovács Bélával s írásban közölte kilépését a megyei szervezettel. Beadványukban rámutattak arra is, hogy Kovács meggátolja a tanácsválasztás megtartását, hogy a város élén maradjon.

A kisebbségi magyarság tehát ismét gazdagabb lett egy tapasztalattal a nagyszalontai eset révén. A liberális párt utján nyeregbe ültetett egy külön uton járó magyart, hogy az most fűtüljön a közérdekre s elefejtse azokat az ígéreteket, amelyekkel sorstestvéreit félrevezette.

AZ ARANYIFJU TRÉFÁL

Négyhónapi fogházat kapott a szatmári urítolvaj

Szatmár, június 28.

Az aranyifju, a leányok álma, a szatmári divatkirály, ma a törvényszék elé került. Nem leányszóktetés, nem párviadal és nem ehhez hasonló gálás vétségek terhelik a lelkiismeretét. Ellenkezőleg. Közönséges lopással van vádolva a szatmári aranyifju, aki huszonháromeves még csak, de mohó életvágygal habzsolta az örömeiket. Ott volt mindenütt, ahol csak szórakozni lehetett. Első volt, aki felállt táncolni a klubok és lokálok parkettjén. Rubája mindig elegáns volt és nadrágján sohasem volt ránc. Jellemén annál inkább. Az inge a legjobb oxfordi anyagból készült, zsebeiből mindig kifüggett egy-egy aranylánc és gyakran nehézséggel rakott rá a makk hetsre, a mely azonban elfelejtett kijönni.

Riedermann Béla, a divatkirály, fölényesen áll a bíróság előtt. Kabinfosztogatással van vádolva. Többrendbeli fosztogatással. Kileste, amikor barátai és ismerősei leveleköztek, bemettek a vízbe, feltörte a kabinjaikat és mindent elemelt, ami csak a kezéigértük került.

Még a lányokat sem kímélte. Udvarolt a nőnek a strandon és amikor az imádott angyal a vízben az eszményképére

gondolt, addig a szivkirály kifosztotta az imádott nő kabinját és buzgón számolta az ideál retiküljéből kiemelt pénzecskéket. Gyakran ajánlatot tett a barátainak, hogy vetkőzzenek le közös kabinban. Olyankor mindig eltűnt valami, hol pénz, hol ékszer, hol valamilyen más, fényes, csillogó darab. Szarkamérszete volt Riedermann Bélának. Ahol fényességet látott, ott nem tudott ellentállni. Persze, ekkor még senki sem gyanakodott az aranyifjura. Hogy is merték volna gyanúsítani, hiszen mindig tele volt pénzzel, nagyszerrűen öltözködött és neki voltak a legjobb nyakkendők a városban.

Érdekes, hogy senkinek sem jutott eszébe.

Bukarestbe utazók figyelmébe!

HOTEL LUVRU

Strada Carol 4.
Victoriei sarok. Főposta mellett

Teljesen átalakítva, új berendezés, modern comfort. Hideg-meleg folyóvíz, fürdőszoba, telefon, lift. UJ VEZETÉS ALATT. — Mérsékelt árak.

NARCISSE BLEU
A FENSÉGES
PÁRISI KÖLNIVIZ
Mury
CSOKOLLO
AJKIROSIÓ.
VALASSZAK E KIVÁLÓ GYÁRTMÁNYOKAT
ROMÁNIAI VEZÉRKÉPVILET-N-H-BALHAZAR-BUKAREST-SELARY

megkérdezni egyszer, hogy miből? Miből telik a huszonháromeves fiatal embernek a költséges életmódra, a nagyvilági életre, a ragyogó ruhákra? Ezt persze senki sem kérdezte, mindenki természetesen vette, hogy a jampec él és virul és annyit költ, amennyit nem kereshet becsületes uton.

A feljelentések szaporodtak a rendőrségen és valakinek egyszerre eszébe jutott, hogy a kifosztott kabinok körül mindig ott ólalkodott Riedermann. Egy gyors házkutatás Riedermann lakásán és egyszerre előkerültek a lopott holmik. Az órák, a gyűrűk, a láncok és előkerült az arnyfog, amelyet Riedermann az egyik fűdőző táskájából lopott el.

Az aranyifju elbukott. Eleinte hetykén tiltakozott a vádak ellen. Később azonban már kevésbé volt nagylegény. Vallott. Két hónapig tilt vizsgálati fogságban, míg végre is, biztosíték ellenében, szabadlábra helyezték.

Tegnap volt a főtárgyalás. Már újra visszanyerte a fölényét, a hangját, a biztonságát. Csak az eleganciája kopott meg egy kissé. Nem nagyon, de már észrevehető rajta, hogy a pénzforrások bedugultak és a régi elegáns ruhátár egyes darabjai nincsenek vasból. Védekezik. Azt mondja, hogy nem lopott, csak viccet akart csinálni.

Ugratni akarta barátait és hölgyismerőseit. Azért törte fel a kabinokat és azért vitte haza az ékszereket. Hogy megijedjenek. Ilyen vicces fiú volt Riedermann. Meg kell pukkadni a röhgéstől, hogy milyen jó vicceket csinált. Vissza akarta ő adni a dolgokat, hogyne akarta volna. Két-három hónap elmúlt ugyan közben, de azért ő visszaadott volna mindent. De mit csináljon szegény, ha egyszer a rendőrség megakadályozta ebbeli szándékában. Már éppen vissza akarta adni, amikor házkutatást tartottak és elvitték a holmikat. Ilyen ez a rendőrség... Minden jónak elrontója. Még egy tucat viccet sem enged befejezni.

Vannak olyan károsultak is, akik nem voltak jó ismerősei. Ezekre vonatkozólag azt mondja, hogy a kabinok a hibásak. Mert na-

— Dugulás és aranyeres bántalmak, gyomor- és bélzavarok, máj- és lépduzzadás, a has állandó puffadtsága és a rekeszizom gyakori feltoldódása, hát- és derékfájás ellen a természetadta „Ferenc József” keserűvíz, kisebb adagokba elosztva, naponta többször bevéve, hathatós segítséget nyújt.

gyon hasonlítanak egymásra. Véletlenül, tévedésből ment be a saját kabinja helyett idegen kabinba. Tetszik ezt érteni? Véletlenül törte fel a zárat, véletlenül nyult bele idegen zsebekbe, véletlenül ürítette ki a pénztárcákat és kapcsolta le az aranyláncokat.

Csupa szórakozottságból. Hallatlan, hogy milyen szórakozott egy ilyen aranyifju, akinek legfőbb gondja, hogy az új tánclepet, azt a bonyolult saszét a belépővel megtanulja. Meg is tanulta. Sohasem tévesztette el. Csak a kabinokat és a zsebeket tévesztette rendületlenül és kitaróan és ez a jónéhány tévedés főuri jövedelmet biztosított részére.

Ez egyszer azonban pechje volt. A bíróság nem tévedett. Pontosan meghatározta a paragrafust, amelynek alapján az aranyifjut többrendbeli betöréses lopás miatt négyhónapi fogházra ítélte.

Kettőt már kitöltött a vizsgálati fogsággal, kettő még hátra van.

Persze, nem nyugodott bele. Fellebbez. A vicekért sok a négy hónap.

Es mert tudja, hogy a pénz minden, még megfogja az újságíró is és a legnagyobb nyugalommal kijelenti, hogy „ha szerkesztő ur nem írja meg az esetét, ötszázat splédírozna rá”. Ennyi még maradt a lopott pénzből. Nyilván. És nagyon megsértődik, amikor a „szerkesztő ur” megígéri, hogy ha két percen belül el nem hordja magát, hát „véletlenül” úgy fűtődő találja rugni, hogy megemlegeti...

Felháborodottan megy tovább.

Elvégre ő urigyerek és vele igazán nem illik így beszélni.

Sértődötten igazítja meg a nyakkendőjét és tovább megy, mint egy lord.

Aranyifju!

(b.)

Julius 7-én hirdetik ki az ítéletet a Dréhr-pörben

Budapest, június 28.

A Dréhr-per mai tárgyalásán ismét sikeresen vádat olvastak fel, amit azzal követelt el, hogy a jótékony adományokból befolyt összegeket magánbankházakban helyezte el és a kamatot megtartotta magának.

Dréhr tagadta a vádat és azzal védekezett, hogy a pénzt azért helyezte el magánbankházakban, mert a postatakarék állami betétek után nem fizet kamatot, ami kamatot kapott, azt Vass József utatása szerint utalta ki.

A vádak felolvasása a mai napon véget ért. Holnap megkezdődnek a perbeszédok. Az ítéletet július 7-én hirdetik ki.

Perbeszéd a grivicai pörben

Krajova, június 28.

A grivicai munkáslázadás újrafelvételi ügyének keddi és szerdai tárgyalásán a hatalmas utolsó tanuit hallgatta ki a hadbíró. A per eddig kihallgatott tanuinak száma meghaladja a hatszázat. Az utolsó tanuk Panait Bogătoiu, az elítelt munkásvezér volt munkársa, Marinescu, Bukarest rendőrprefektusa, Hotineanu bukaresti főügyész voltak.

Bogătoiu, aki Donceával és a többi elítelttel együtt egyenlő részt vállalt a grivicai lázadás előkészítésében, de amíg azok életfogytiglani kényszermunkát, ő csak 1 évi börtönt kapott, 6 teljes órán keresztül próbálta tisztázni magát és menteni a vádlottakat.

Bogătoiu vallomása során kijelentette, hogy az elítelték ártatlanok, de nem felejtette el azt sem, hogy saját maga jóhiszeműségét bizonygassa. Kijelentette, hogy ő azért kapott olyan szembeütközést nyílt büntetést és a többi vádlott társai olyan súlyosakat, mert ő foggal, körömmel bizonyította igazát a bukaresti hadbíró előtt, míg a többiek semmit sem tettek ártatlanságuk bizonyítására érdekében.

— Miért hazudsz Bogătoiu? — szakitotta félbe Doncea a tanút, te is éppen olyan jól tudod, hogy én egy egész napon át beszéltem a hadbíróval és a legjobb ügyvédet fogadtam védőnek magam és a társaim mellé. Ezután Doncea árulónak és aljárnak nevezi Bogătoiu, aki valósággal összetörik Doncea vádjai alatt.

A nagyszámú hallgatóság feszült érdeklődése és mély megfigyelőssége közben Doncea Bogătoiu fejére olvassa, hogy elhagyta a munkásságot.

— Nem vagy besúgó Bogătoiu, — mondotta Doncea, — de áruló vagy és aljas!

Bogătoiu sirva mondja:

— Mit csináltak velem Doncea? Nem hagyhatom el a házat, ahol lakom, mert lekötődnek, megvetnek és árulónak neveznek a munkások. Munkánélküli vagyok és közel vagyok a megvakuláshoz.

A királyi fővádbiztos azt kérde Donceától: Tehát visszautasítod Bogătoiu, a hadbíró elé terjesztett azon kérését, hogy titeket felmentsenek?

Kedd délután a hadbíró kihallgatta Marinescu ezredet, Bukarest rendőrprefektusát és Hotineanu királyi főhadbírókat.

Marinescu ezredes többek között a következőket jelentette ki: Tudomásomra jutott, hogy a tárgyalások során a kihallgatott tanúk azt vallották, hogy nem löttek a karhatalomra. Kijelentem, hogy igenis, tüzeltek rájuk.

Chirita közrendőr meggyilkolásával kapcsolatban azt mondja Marinescu ezredes, hogy nem volt jelen a közrendőr meggyilkolásánál, de biztosan tudja, hogy a golyó a műhelyek felől jött.

A védők kérésére Marinescu kijelenti, hogy a műhelyek két kapujánál egyszerre szőlőtűt fel megadásra a sztrájkoló tömeget.

Az 1. számú kapunál a munkások sortűzet adtak a karhatalomra. Ezután Hotineanu őrnagy ismertette a grivicai eseményeket.

A szerda reggeli tárgyaláson Sraer védő kérte a hadbírást, hogy tekintettel arra a fordulatra, amelyet Marinescu ezredes vallomása idézett elő, a hadbíró hallgassa ki a tanúk azon csoportját, amely Chirita közrendőr meggyilkolásának pillanatában a rendőr körül állott. Sraer védőügyvéd azonkívül kéri még a hadbírást, hogy szálljon ki a gyilkosság színhelyére és állapítsa meg azt, hogy melyik tanu állítása felel meg a valóságnak és aztán szembesítse az ellentmondó tanúkat.

Sandulian dr. védőügyvéd kérte a hadbírást, hogy pótlólag hallgassa ki Mironesut, Călinescut, Uica tábornok volt hadügyminisztert, Comicioiu tábornokot, aki a grivicai pert elsőfokon tárgyalta és Vajda volt miniszterelnököt.

A hadbíró a királyi fővádbiztos indítványára az összes előterjesztést elveti.

A királyi fővádbiztos szerdán délután kezdte meg a vádbeszédet.

Nem vagyok emberevő és nem gyűlölök senkit — mondotta Barthou Budapesten

Kilátásba helyezte, hogy rövidesen Budapestre is ellátogat, de megtagadta a politikai nyilatkozatot

Budapest, június 28.

Barthou francia külügyminiszter 6 óra 25 perckor az Arlberg-expresszrel megérkezett Budapestre. Barthou az egész idő alatt, leeresztett függönyök mögött, szalonkocsijában maradt, csupán az indulás előtt öt perccel nyitotta ki az ablakot.

Az állomáson a francia követség nevében Bouverge követségi titkár üdvözölte Barthout. A budapesti rendőrség erős készültséggel vette körül a pályaudvart, hogy elejét vegye mindennemű tüntetésnek.

Kelenföldön Barthou átment az étkezőkocsi-

ba, ahol az Est munkatársa nyilatkozatot kért tőle.

Barthou mosolyogva fogadta az újságírókat:

— Amint látja, nem vagyok emberevő... Nagyon szívesen beszélek bármiről, csak politikáról nem. A hely és az idő nem alkalmas erre.

— Háromszor is voltam már Budapesten és nagyon sajnálom, hogy ezúttal nem szállhatam ki, de az időm rövidsége és előre megállapított programom nem engedte meg.

— Hallom, kifogásolták, hogy amikor Bu-

rest felé keresztülutaztam Budapesten, még a ablakfüggönyöket is lehúztam... Vegyük tekintetbe, hogy én 72 éves vagyok és ha módomban van rá, már este kilenckor lefekszem.

— Rendkívül sajnálom, ismétlem, hogy politikai nyilatkozatot nem adhatok. Ha felkeres Párisban, vagy bárhol, nagyon szívesen, de itt nem... Pedig szívesen beszélek, mert én nem gyűlölök senkit.

Arra a kérdésre, hogy szándékában van-e Budapestre is eljönni, Barthou azzal válaszolt, hogy valószínűleg és talán rövidesen el fog látogatni.

A robogó gyors nyitott ajtaja agyon-zuzta a révi alagut örkatonáját

Nagyvárad, június 28.

Megrendítő szerencsétlenség történt a Rév község melletti alagutnál, ahol egy Popa Jon nevű katona teljesített őrszolgálatot. Ma reggel Popa éppen az alagut előírásos átvizsgálását végezte, amikor megérkezett a kolozsvári gyors. A katona az alagut falához huzódott, azonban így sem kerülhette el végzetét.

A robogó vonat egyik nyitott ajtaja ugyanis borzalmas erővel hozzávágódott a valószínűleg az alagut falára kente a szerencsétlen katonát.

A CFR helyi vezetősége vizsgálatot rendelt el annak megállapítására, hogy a halálos szerencsétlenségért kit terhel a felelősség.

Kormányintézkedések a buzaár fenntartására

A kisgazdáknak akarnak segíteni a hivatalos felvásárlásokkal

Bukarest, június 28.

A kormány gazdasági bizottsága tegnap este 7 órai kezdettel az ipar- és kereskedelemügyi miniszteriumban ülést tartott Tatarescu miniszterelnök elnöklésével. Sassu földművelésügyi miniszter előterjesztése a bizottság elhatározta, hogy

már most felkészül a kis buzatermelők támogatására azért, hogy a gabonakormánybiztosi hivatal vásárlásokat eszközöljön mind az új, mind pedig a régi termésből.

A felvásárlás eszakkalommal inkább csak annak megelőzésére szolgál, hogy szabályozza és fenntartsa a buzaárát rögzítve az új termés értékesítésének első szakaszában, amikor a megszorult kisgazdák tömegesen viszik piacra terményeiket. Ettől eltekintve ugyanis az a legvalószínűbb, hogy az idén a buza vagonja rövidesen meg fogja haladni az 50 ezer lejes árat, tekintettel arra, hogy

hozzávetőleges számítások szerint az új buzatermés átlag csak felényi lesz a tavalyinak. Az egész buzatermést 140—150 ezer vagonra becsülik, márpedig a belső fogyasztásra 170—180 ezer vagon szükséges. Igaz, hogy számottevő készletek vannak még a mult esztendőről is, ezek mennyiségét azonban egyelőre nem tudják megállapítani.

A kormány mindenestre azt hiszi, hogy a buza ára az ősz és a tél folyamán el fogja érni a 60 ezer lejt is.

Manolescu-Strunga alminiszter javaslatára a bizottság hozzájárult ahhoz, hogy az állami erdők és legelők használatáért járó legeltetési díjakat a gazdák csak a termés betakarítása után fizessék. Végül 10 milliót engedélyeztek a CAPS-nak arra a célra, hogy ingyen tüzelőfát adjon az iskoláknak, város- és megyeházáknak, valamint kórházaknak, 20 millió lejt pedig az inséges vidékeknek kukoricával való ellátására.

Câmpeanu dr. listája győzött a gyergyó-szentmiklósi tanácsválasztáson

18 tanácsosi helyből 12-öt sikerült megszereznie az új „székely” vezérnek

Gyergyó-szentmiklós, június 28.

Csiksztereda után Gyergyó-szentmiklóson is lezajlott a közigazgatási választás. Amint annak idején megírtuk, három lista küzdött itt egymás ellen. Az első Max Câmpeneanu dr. volt a vezető, mögötte 17 székely gazda sorakozott fel, a második 18 gazda szerepelt, ez volt az úgynevezett „kisgazda” lista, a harmadik a város iparos, kereskedő és szabadfoglalkozású elemeit egyesítette.

Előzetes számítások szerint a második és harmadik számú (magyarpárti) listának döntő fölényrel kellett volna győznie a választáson. Nem így történt.

A székely választók nagy többsége, a kikerült Câmpeneanu dr. új földosztást ígérő propagandája meglepetést, az első

számú listára adta le szavazatát. Câmpeneanu listája 1030, a kisgazda lista 124, az iparosok és kereskedők listája pedig 504 szavazatot kapott. Így a városvezetést Câmpeneanunak, az új „székely” prófétának sikerült megszereznie. A 18 tanácsosi helyből 12-öt az ő hívei kapnak, hatot pedig az egyesült polgári lista.

A második számú lista a szavazatok végeredménye folytán teljesen kiesett, sőt a választási költségek egyharmadát is meg kell téríteniük a listán szereplő jelölteknek.

Baj van a gyergyói medencében, amelyet ezidőszent nem ohajtunk fészegetni, bár ez az apropo nagyon alkalmas volna annak a kihangsúlyozására, hogy nyílt és őszinte vallomás a demokrácia

mellett, amelyet már régen sürgetünk, különösen most döntő jelentőségű lehetne a magyar egység szempontjából. Azonkívül egyetlen villámhárítója lehetne az alapostolok előretörésének.

Addig azonban, amíg a magyar párt parlamenti reprezentánsai ujságot szignálnak, amelyben nyíltan kacsintgatnak a legvégzetesebb fasizmussal, addig az ilyen tragikus kisiklások elmaradhatatlanok.

Nem szükséges megjedni urak, de tanulni nagyon ajánlatos.

CSIKMEGYE KÉSZÜL A MEGYEI TANÁCSVÁLASZTÁSRA

Amint már megírtuk, a magyar párt és az összes számottevő román pártok összefogása sem tudta kiküszöbölni Csikmegyében a nagy költséggel, rengeteg idővesztéssel és lélekmérgezéssel járó választásokat. Ma már szerte a megyében nagy propagandát fejtenek ki a pártok, így a magyar párt is, melynek szónokai sorozatos népgyűléseken világosítják fel a szavazókat a megyei választás rendkívüli jelentőségéről.

Illetékes helyen felkérték bennünket annak közlésére, hogy a vármegyei tanácsválasztáson minden 21-ik életévét betöltött polgár köteles szavazni. Ki kell vennie mindenkinek szavazó igazolványát s annak alapján az illető körzetben leadni szavazatát.

Szabadságot kapnak Hitler rohamcsapatai

Berlin, június 28.

A brandenburgi nemzetiszocialista rohamosztagok parancsnoksága elrendelte, hogy az osztagok tagjai július hónapban sem hétköznapi, sem ünnepnapokon nem viselhetik egyenruhájukat. Erre az időre a parancsnokság szabadságot adott a rohamcsapatoknak s egyidejűleg beosztottakat mindenféle felvonulást és gyakorlatozást.

Szép fehér fogak?

Ez a legszebb természetes ékessége az embernek.

A Chlorodont megőrzi a fogak szépségét és egészségét. Ha reggel és este használja, a Chlorodont fogkrém vakító fehérre teszi a fogakat, anélkül hogy az értékes fogzománcot megtámadná.

Chlorodont

a legolcsóbb minőségű fogkrém

Két óra hosszáig dolgoztak az álarcos rablók az öreg ezredes lakásán,

miközben kedélyesen diskuráltak az összekötözött háziakkal

Csikszereda, június 28

Vakmerő rablótámadás tarja izgalomban Csiksomlyót és környékét. Éjjel két órakor két álarcos alak revolverekkel és késekkel felfegyverkezve behatolt Batlog Ferenc ny. honvédezedes lakásába. A nyolcvan év körüli ember és felesége felébredtek, mire két revolveresővel találták szemközt magukat. A következő pillanatban elhangzott a parancs:

— Fel a kezekkel, mert lövünk!

Ellenszegülésről szó sem lehetett. A védtelen öreg házaspár megadta magát sorsának.

Néhány perc múlva összezsinegelve fekdtek lakásuk padlóján. Az álarcosok pillanatok alatt előkerítették a megriadt cselédet is s gazdájuk mellé kötözték.

Miután ilymódon ártalmatlanná tették a ház lakóit, munkához láttak. 60 ezer lej készpénzt, 26 ezer lej értékű adóbont, értékes ékszereket és más holmikat vittek magukkal.

Jellemző a rablók hidegvérére, hogy éjjelután két órától, hajnali 4 óráig pa-

koltak a lakásban és kutattak újabb értékek után. Alapos munkájuk közben még gavallérosan is viselkedtek.

A nyugalmazott ezredes még fiatal, tényleges honvédtiszt idejében vásárolt egy igen finom kivitelű acélórát. Az óra annyira pontosan járt, hogy azóta nem volt órás kezében.

Az ezredes kérte, hogy hagyják meg ezt a régi emléket. Az álarcos banditák ez esetben engedtek, gavalléros gesztussal az asztalra dobták az órát.

A pénzt, a nagyértékű ékszereket és ruhaneműket azonban elvitték. Ezenben már nem használt a könyörgés és az emberi szeretetre való hivatkozás.

Kora hajnalban a segélykiáltásokra elősiető szomszédok szabadították meg az előkelő házaspárt és cselédjüket köteleiketől. Nyomban értesítették a csendőrséget, amely az ezredes előadása szerint egy horihorgas és egy törpe alak után nyomoz. Illetékes helyről szerzett értesüléseink szerint már nyomon is vannak és a tettesek lefűlése órák kérdése.

Pincér! Még egy keveset!

A CHARBON DE BELLOC akár por, akár pasztilla alakban az emésztőszervek legjobb fertőtlenítője. A gyomorban kellemes érzést okoz, étvágyat ad, gyorsítja az emésztést, megszünteti a székrekedést. A legjobb szer az étkezés utáni gyomornyomás, rossz emésztésből származó migrain, böfögés és savanyu szájíz stb. ellen. Azonnal megszünteti a gyomor összes ideges bántalmait és a bélbetegségeket, mint enterites, diarhé, stb.

Főlerakat: Maison Frère, 19. Rue Jacob Paris. - București: Georges Verglas, Str. Precupeșii Vechii 1.

Kapható: minden gyógyszerárban és drogériában.

Ahogy a nagy dráma kezdődött...

Ma husz éve gyilkolták meg Ferenc Ferdinánd trónörököszt
Egy rémes emlék, amely örökké visszajár

Brassó, június 28.

A Balkán-háború fűlödte atmoszférája már két éve fekdte akkor a lelkeket. Ezalatt a két év alatt a háború mindig fenyegető rém volt és nem volt kétséges, hogy a szikrát amely végül mégis csak ki fogja robbantani, már csíholják valahol.

A „balkáni tüzfészek” úgy élt Európa tudatában, mint a gyilkosságok és lázongások örökös földje, amelynek nagy nyomorúságában egyetlen olcsó árucikke: az emberélet.

Törökország már nem számított, a hospozruszi beteg ember köpenyét már szinte darabokra tépték és helyébe lépett az Osztrák-Magyar Monarchia. Aktiv és kétségtelenül imperialista nagyhatalom, amely impériumának balkáni terjeszkedését Bosznia-Hercegovina okkupálásával koronázta meg.

Aerenthal gróf hatalmas diplomáciai sikere még hatalmasabb elkeseredést váltott ki a Balkánon és ez az elkeseredés leghevesebben Szerbiát fűtötte.

A nagyhatalmak közül nemcsak Oroszország támogatja nyíltan a balkáni szlávok lázongásait, amikor Bosznia okkupációjából annexió lett, de Anglia is a berlini szerződés megszegésének látta Bosznia-Hercegovina annektálását. Ilyen körülmények között érthető, hogy a kis Szerbia hangosan is mert lázongani a hatalmas Monarchia árnyékában.

A Monarchia pedig csak katonát vihetett Bosznia-Hercegovinába, ez pedig a legkevésbé volt alkalmas a lelkek megnyugtatóására — amelyeket a délszláv agitáció állandó izzásban tartott.

AZ A BIZONYOS SZERB DISZNÓ

1914 júniusában Szerbia megint izgalmas napokat élt át. A régi sérelmeken kívül felparaszták, hogy a Monarchia által elrendelt határzár megöli a kis ország egyetlen exportlehetőségét: a sertéskivitelét. Bizonyos, hogy ezt az izgalmat mesterségesen is fűtötték s így napról-napra megújuló elkeseredett támadások hangzottak el a Monarchia ellen. A véres balkáni viharfelhők fenyegetően tornyosultak s így talán az sem volt véletlen, hogy a hadgyakorlatokat Bosznia-Hercegovina területén rendelték el. Ott, ahol pillanatnyilag legveszedelmesebb volt a helyzet, ez a hadgyakorlat könnyen számíthatott katonai tüntetésnek...

A hadgyakorlat jelentőségét fokozta az a tény is, hogy Ferenc Ferdinánd, a Monarchia trónörököse személyesen utazott Bosznia-Hercegovinába a hadgyakorlatok idejére.

Azok, akik ismerték a helyzetet óvták a trónörököszt ettől az uttól. Nagyon jól tudták, hogy alig van lehetőség a trónörökös életének

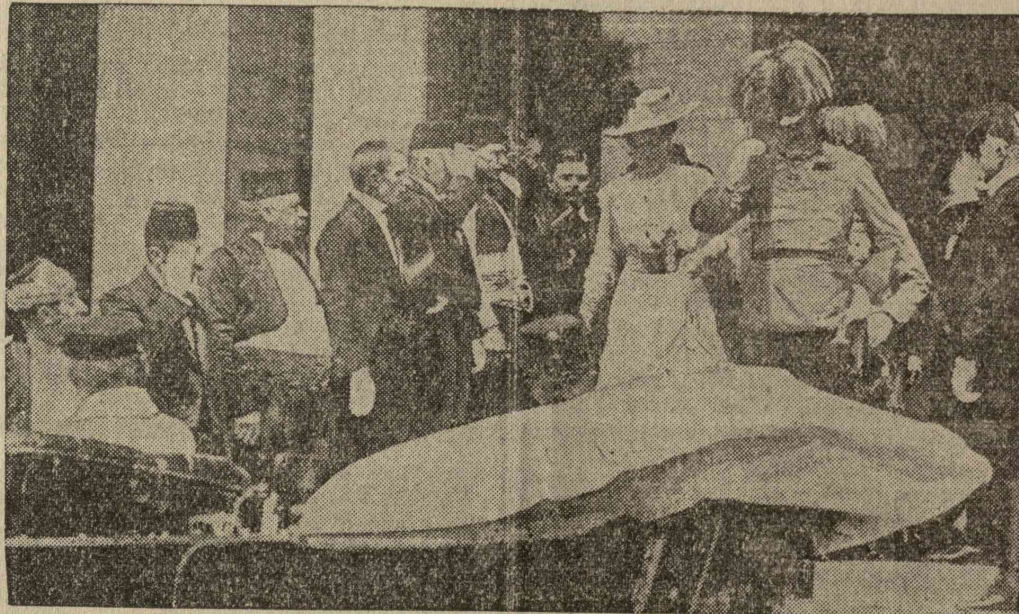
megvédelmezésére ebben a tartományban, ahol olyan kevés értéke van az emberéletnek.

PASICS FIGYELMEZTET

S ezt nemcsak a józanul gondolkozó osztrák vezetőpolitikuskok látták, hanem látta Pasics szerb miniszterelnök is. Közvetlenül a trónörökös utazása előtt Jovanovic bécsi szerb követ útján figyelmeztette az illetékes

osztrák intéző köröket, hogy akadályozzák meg a trónörökös bosznia-hercegovinai útját, mert elháríthatatlan veszedelmek várnak ott rá.

A boszniai tartomány katonai feje azonban más véleményen volt és dölyfösen visszautasította azt a lehetőséget, hogy hű katonái között veszélyben forog a Monarchia jövőjével urának élete.

A béke utolsó pillanatai: Ferenc Ferdinánd és felesége a szerajevói tanácsház előtt kocsiba száll. Öt perccel ezután eldördült Princip Gavrilo revolvéré...

Ferenc Ferdinánd Szerajevóban

Ferenc Ferdinánd tehát elment és a hadgyakorlatok simán be is fejeződtek.

Június 28-án délelőtt 10 óra körül érkezett be autója az ildzei katonai táborból Szerajevóba. Másnapra ünnepélyes Te-deum volt kitűzve. Most feleségével elindult a szerajevói tanítóképző intézet meglátogatására.

Feljegyezték, hogy Ferenc Ferdinánd nagyon jókedvű volt. Izig-végig katonai volt és a hadgyakorlatok nagyon jól sikerültek... Nem engedett az utcákon sehol katonai kordont felállítani s így a lakosság szabadon hullámozott az utcákon.

Az autó valamivel 10 óra után fordult be az Appel-rakpartól a Curnurja utcába.

Ebben a pillanatban egy jólöltözött fiatalember ugrott a közönség közül az autó elé és valamit belehajított a kocsiba. Zsákba varrt bomba volt, amit a trónörökös karja

val félretolt.

A bomba az uttestre esett és ott robbant fel. A trónörökös autója már tovább haladt s így a felrobbant bomba az utána jövő autósait, Boos-Waldeek gróf szárnysegédét és Meriziz alezredest sebesítette meg súlyosabban és az utcai közönségből vagy husz embert.

A merénylet menekülni akart. A magas rakpartól beugrott a patakba, de a csendőrök utána ugrottak és elfogták.

A trónörökös megállította az autóját és a hozzásiető ezredorvosnak utasítást adott a sebesültek kórházba szállítására. Aztán tovább folytatta útját a városháza felé.

EZ FÖLHABORITO

Most már komoran, senkire sem nézve, az ovációkra nem válaszolva ült az autójában és ugyanígy fogadta a városháza előcsarnokában városi tanács üdvözlését. Amikor a polgár-

mester bele akart kezdeni üdvözlő beszédébe, Ferenc Ferdinánd haragosan legyintett és elibé vágott:

— Polgármester ur, várjon! Az ember mint vendég, látogatába jön ide és ekkor bombát dobna a kocsijába? Ez fölháborító...

A dermedt csendet a polgármester akarta megtörni, ismét belekezdett:

— Császári és királyi fenség... de tovább nem folytathatta, mert ismét belevágott a trónörökös felháborodott hangja:

— Ugy mondom, ahogy van! Az ember élete nem biztos ebben a városban... Na, most beszélhet...

Az egész ünnepelés mindössze néhány percig tartott. Ferenc Ferdinánd sarkon fordult és kifejezte kívánságát, hogy a helyőrségi kórházba akar menni a sebesültek meglátogatására. A felesége aggódva kérlete, hogy ne menjenek most már az utcára, de a trónörökös nem is válaszolt.

— A helyőrségi kórházba! — adta ki szárazon a parancsot — és feleségével együtt elindult, hogy beteljesítse sorsát...

A MÁSODIK MERÉNYLET

Az ut mindössze három percig tart a város házatól a helyőrségi kórházig s az autó gyors iramban indult neki. Az autó az Appel-rakpartól befordult a Ferenc Ferdinánd-utcaba — egy héttel azelőtt nevezték el róla! — és ekkor egy vézna fiatalember, mintha csak a föld alól tűnt volna fel, felugrott az autó lépcsőjére és lött...

Mindjárt az első golyó halálosan találta a trónörököszt:

Atfurta a nyakát, szétszaggatva a főütemér, amelyből vastag sugárban lövellt ki a vér... De ebben a pillanatban eldördült a második lövés: ez Hohenberg Zsófia hercegnőt sebezte halálra.

Az autó megfordult, vágatva rohant vissza a kórházba és öt perc múlva az orvosok megállapították, hogy nincs mentés: pontban háromnegyed tizenegyre a trónörökös kiszén

— Gyengélkedés idején, különösen ha a rosszullét, szorulás, vagy keresztfájás fokozza, az enyhe és igen kellemes természetes „Ferenc József” keserűvíz mindig puha, könnyű székürülést és kielégítő emésztést szerez. Hires orvosok a legnagyobb elismerés hangján innak a valódi Ferenc József vizről, mert ez a kritikus éltkorban is hosszabb időn át alkalmazható anélkül, hogy szerfelett kedvező hatása csökkenne.

vedett és tíz perc múlva felesége követte a halálba.

A bombát Cabrinovic Nedeljko dobta, a revolveres merényletet Princip Gavrilo követte el.

Zsebükben volt a Narodna című lap aznap száma, amelynek bekeretezett vezércikke „Vidovdan” címet viselt... Vidovdan a rigómezei csata emlékének gyászünnep. Ekkor vesztett el az első nagyszerb birodalom és a szerbek ezen a napon tesznek fogadalmat, hogy viszszaállítják Dusan cár nagyszerb birodalmát...

*

A Narenta torkolatában a „Dalmát” fedélzetén csendesen himbálódzott a két koporsó, két halottjával, akiknek beteljesedett végzetük. Es mire testük Artstettenben föld alá került, elindult a Javina...

HIREK

BARADLAI LÁSZLÓ

Hullák a gázpróbán

Tegnap gáztámadás volt Szatmáron, amely a programnak megfelelően, kellő komolysággal zajlott le. Az emberek átérték a gázpróba komolyságát, pontosan alkalmazkodtak a kapott utasításokhoz. Sok helyen vizes lepedőket raktak az ablakra, abban a hiszemben, hogy a gáz ezen nem hatol be. Voltak olyanok, akik légmentesen elzárták a lakásuk ajtajait és ablakait, ők maguk pedig kivonultak az udvarra, abban reménykedve, hogy a vasárnapos kerítés éppen úgy megóv a gáztól is, mint a betörőtől.

A gáztámadási próba sokakat a strandon ért. Itt a kivezényelt rendőr mindenkit beküldött a szellőző lyukakkal ellátott faházakba. Persze, a szerelmesek boldogan vetették tudomásul a rendeletet és egymáshoz simulva, az enyhe és félhomályos fülledt levegőjű öltözőkben nyilván a gáz elleni védekezés előnyeit beszéltek meg. Az egyik kabinból egy pofon csattanása is kihallatszott. Az ur, aki kapta, lángvörös arcra dugta ki a fejét, de mikor meglátta, hogy a gáz, illetőleg a gázt jelképező rendőr még a láthatáron van, visszahúzódott. Nyilván már elvesztette eszméletét a gáztól és a hölgy, aki szintén a kabinban volt, pofonokkal próbálta eszméltetnie. Azt mondják, hogy gáz-bódulatnál egy jól alkalmazott pofon már a harcra is bevált.

A vendéglőben a marhakereskedő a család összes adut mondta éppen be, amikor a szírnák megszólalt. A partner menekülni akart, de a marhakereskedő nem engedte. „Addig maga nekem nem fog meghalni, amíg az alsóra nem teszi a királyt.” A nagy művet megtörtént, a marhakereskedő felírta a poént és nyugodtan visszavonult a fedezékbe.

Az egyik korcsma ajtaján nagy plakát látható:

— Gáztámadás esetére ide meneküljön! Dumping-sőr, gázmentesen, poharaként régy lej.

A legjobban a munkanélküliek örültek a gázpróbának. Hosszu hónapok óta ez volt az első kereseti alkalom számukra. Valamennyien haláluknak jelentkeztek, mert meghallották, hogy huszonöt lej lesz a hullák napidíja. Sajnos, ez csak kisebb gáztámadás lehetett, mert mindössze tíz hullára volt szükség. A kiválasztott tizeket az élők heves irigységgel bámulták. Az egyik, a hullasorozó hatósági közeg előtt intrikált:

— Nem igazság, hogy a Kakas Jóska választották hullának. Akinek ilyen szép proszopozsgás arca van, az nem lehet hullá. Itt vagyok én, tüdőbeteg is vagyok, sápadt is. Jobb hullá lennék, mint ő.

A nyomós és elfogadható érvek azonban nem használtak. Kakas Jóska az egyik politikai párt protezsálta hullának, mert Kakas Jóska hordta szét annak idején az illető párt választási plakátjait is. A többiek irigyen néztek, amint Kakas Jóska végigfekszik a kövezeten és ragyogó színészi tehetséggel alakítja a hullát.

— Ez egy hullá? — fitymálta le egy idősebb munkanélküli villanyszerelő, — hiszen bóg róla az egészség. Látnák, hogy én milyen hullá lennék.

Kakas Jóska azonban vidáman és megmeredve feküdt a kövezeten. A huszonöt lejre gondolt, amelyből este vidáman megvacsorázhat. Imponáló nyugalommal tűrte, hogy a mentőautó felszedje és beszállítsa a kórházba. Még ott sem akart kiszállni. Könyörögni kellett neki, hogy hagyja abba. Élete legszebb napja volt ez Kakas Jósának. Még nem volt vége a gáztámadásnak, amikor kiengedték a kórházból. A sarki rendőr rögtön le is igazoltatta, hogy mit keres az utcán, mikor még tart a támadás:

— Hullá vagyok, — mondta büszkén Kakas Jóska, — hivatalos hullá.

A rendőr szó nélkül tisztelgett a hullának. Kakas Jóska gyerekei is tudták a nagy eseményt. A szomszédoknak dicsekedtek, hogy apuka hullá volt. Este a rongyos szalmazsákon izgatottan tárgyalták apuka diszes pozícióját. Kakas Jóska rájuk is szólt. „Gyerekek, aludjatok már, mert odavágyok.” Kakas Pista, a Jóska kisebbik fia, sirva megszólal:

— Apuka, a Misi azt mondja, hogy ha majd

újra gáztámadás lesz, akkor csak ő lesz a hullá. Ugy-e, ez nem igazság?

Kakas Jóska, hogy végre csend legyen már, igazságot tesz a gyerekek között:

— Mindnyájan hullák lesztek. Pista is, Misi is, Vera is, Gyuri is, anyuka is, meg apuka is...

A gyerekek megnyugodva aludtak el...

Newyork egyik nagy áruházából — száműzték a tükröt. Sem az árusítóhelyiségekben, sem az irodákban nincs több tükrö, de nincs az elárusító és hivatalnok-kisasszonyok retiküljében sem — tilos a tükrök minden vonalán, minden nagyságban, minden kicsinyiségben. Azt kérdeik önök, miért? Mert Amerikában, úgy látszik, még érvényben van az a régi igazság, hogy: az idő pénz. Mármost képzeljék el, mennyi elfecsérelt pénzt jelent az az idő, melyet az áruház női alkalmazottjai a tükörről fecsérelnek el, hideg futkároz az ember hátán, ha kiszámítja, hogy hány millió dollár megy füstbe, azaz helyesebben: tükörbe, ha összeadjuk azokat a perceket, amelyeket az árusító és hivatalnok-kisasszonyok azzal töltenek el, hogy megnézik magukat a fali tükörben, vagy azzal, hogy előszedik a puderes dobozt és a belső fedél kis tükrébe pillantva, kissé kicsinosítják magukat. A dohányszag, úgy férfiaknak, mint nőknek, régóta tilos amerikai hivatalokban, de ez sem egészségi okból, hanem ugyanaból az okból, amely miatt most száműzik a tükröt is. Mi, a magunk európai koriátoltságával, csak bámulatunk adóját róhatjuk le az előtt a zseniális amerikai szellem előtt, amely a jövedelemfokozásnak ilyen egyszerű módjaira, hogy ne mondjuk: Columbus tojásaira is épít. Tagadhatatlan, hogy egy jólmenő áruházban minden perc drága és minél jobban kihasználják a főnökök az alkalmazottak munkaidejét, annál nagyobb a munkateljesítmény. Csakhogy... — Csakhogy egy kis baj van itt a számításban, ha nem családunk és ez a baj, ismervén egyrészt a nőket, másrészt az amerikai szellemet, nem is olyan kicsi, mint gondolnók. Mert ha a tükröket teljesen száműzik az áruházból, akkor a vásárló hölgyek sem nézhetnek tükörbe, ha pedig nem száműzik teljesen, akkor a női alkalmazottak is használhatják a tükröket egy-egy kis hajigázás, pudersimítás, szájpirosítás idejéig. Már pedig a vásárló hölgyeket nem lehet eltüntetni a tükörbenézéstől, mert ebben a nők nem ismernek tréfát, sem üzleti elveket, amiben igazuk is van. Mit tesznek tehát? Átmennek a legközelebbi áruházba, amelyben nem tilos a tükrö, sőt amelyik egész bizonyosan, csupa tükörmezeket fog építeni, csak azért, hogy a konkurrencia annál nagyobb legyen. A tükröellenes áruház pedig szépen tönkremegy és egy tönkrement áruház akár a lélegzést is megtilthatja alkalmazottainak időmegtakarítás címén, jobban menni ettől sem fog. Bizony, bizony, kényes dolog az ilyen Columbus-tojásokra építeni — a tojás héja törékeny és néha elég a legapróbb repedés is, hogy összeomoljon a ráépített probléma...

IDŐJELENTÉS. A budapesti idővizsgáló állomás jelentése: Nyugati szél, változó felhőzet. Több helyen zivataros eső, a hőmérséklet csökken.

— Szilágysági hírek. Márton József szilágysági kereskedő üzletét eddig még ismeretlen tettesek falbontás útján behatolták a teljesen kiürítették. A csendőrség a tettesek kézrekerítésére megindította a nyomozást. — Bogdánd községben Vlaicu Teodor gazdálkodó házába beleült a villám. A ház teljesen leégett, emberéletben azonban nem történt kár. — Blaga János 54 éves jázi lakos a keresztútvonalú vihar elől jóságait behajította az istállóba. Abban a pillanatban, midőn ő is bement, a villám belesapott az istállóba. A segítségére sietők már csak a megszenesedett hulláját tudták kiementeni az égő épületből. A tüzet nem sikerült idejében lokalizálni, nyghogy átterjedt az istálló közelében lévő házra is, ami szintén leégett. — Vári Teréz kaplonyi asszonyt a csendőrség letartóztatta a felségvétség vádjával beszállította a nagyváradi ügyészségre. Vári Teréznek a városban egy hamis 100 lejjel fizettek, mivel nem tudott tudni rajta, a királyt szidta, amiért ilyen könnyen hamisítható pénze van. — Zoványon a Hendea vízi, malom közvetlen közelében egy 40 év körüli, már oszlásnak indult férjehullát találtak. A csendőrség személyazonosságának megállapítása végett megindította a nyomozást. — Serbán Gligor szilágysomlyói lakost egy veszett macska megtámadta és összekarmolta. Serbánt beszállították a kolozsvári Pasteur-intézetbe. — A zilahi törvényszék rövid pár nap leforgása alatt immár a második nagystílusú betörőbanda fölött mondott ítéletet. A törvényszék Hossu Teodor 31 éves szurdoki lakost és Pascuta Nicolae 29 éves hegyközi lakost tizenhét rendbeli lopás és rablás vétségében mondta ki bűnösnek és ezért, mint visszaeső bűnösöket hat-hat évi fegyházra ítélte, míg Nemes Zaharie 58 éves szamosudvarhelyi lakost orgazdasággal és egyrendbeli lopással négyhónapi fegyházra büntette.

— Szörénymegyei hírek. Lugoson vasárnap nagy ünnepek keretében leleplezték Vidu János, néhány évvel ezelőtt elhalt román dalköltő mellszobrát. A szoborleleplezésnél megjelent Angelescu közoktatásügyi miniszter és

FLOREAL arckrém a legkülönlegesebb arc- és bőrápolószer.

No. 1. Nappali használatra, puder alá

No. 2. Éjjeli használatra: szeplő, pattanás és májfoltok ellen.

1 tévely ára 40 lej. — Vezérképviselő: Drogueria „Centrala”, Oradea.

ABLAK

★ Erdély sikere a magyar könyvnapon. Makkai: „Táltoskirály” és Kós: „Országépítő” hatalmas sikere mellett, dicséretes kulturgyőzelmet aratott Szerb Antal: „Magyar Irodalom Története”, amely a Szépmíves Céh kiadásában jelent meg. A pályadíjnyertes munka Makkai Sándor előszavával a magyar irodalomnak olyan érdekes, újszerű és páratlanul álló fel dolgozást és szempontjait tárja elénk, amelyek az egész magyar szellemi élet és kultúra történeti kifejlődését átfogó világnézetrel és a történelmi fejlődés keretében beállított szemlélettel ismertetik. A magyar irodalom őskortól kezdve egészen napjainkig, beleértve a ma élő írókat és az utódállamok teljes magyar irodalmát is, tisztult erdélyi kultúrsem-űvegen át mutat be mindent, egészen magasrendű, páratlanul objektív, értékelésben és eredeti rendszerezésben. Néhány fejezet címét kiemeljük: Egyházi irodalom. Kéziratok irodalom. (Őskor, ősvallás. A kereszténység felvétele. Az antik hagyomány stb.) A könyvnyomtatás kora. Főúri irodalom. Nemesi irodalom. Nemesi-népi irodalom. A polgárosodó nemesség irodalma. Polgári irodalom. A Nyugat előtt. (A Nyugat.) Ady Endre, Babits Mihály, Móricz Zsigmond és a többiek. (Az export dráma.) Háború és forradalom. A mai irodalom (Hosszszemzet. Keresztmetszet. Az utódállamok magyar irodalma stb.) A kétkötetes, hatalmas mű a Szépmíves Céh 7-ik sorozatának 23—24. sz. könyve, 600 oldalon 250 lej. Kapható a Brassói Lapok könyvosztályánál, Brassó, Kapu-utca 56—58. az udvarban.

★ KÖSZÖNETNYILVANÍTÁS. Hálás köszönetet mondunk mindazoknak, kik szeretett halottunk, Kőbori Imre temetésén megjelentek, sírjára virágot helyeztek, vagy részvétüknek bármily más módon kifejezését adták. Külön köszönetet mondunk a temetésen megjelent mászásoknak és henteseknek. A gyászoló család.

★ Bankzáráások. Az összes helybeli pénzintézetek elhatározták, hogy pénztáraitak f. h. 29-én és 30-án, a félévi zárlatra való tekintettel, zárva tartják.

— Kolozsvári hírek. A pénzügyigazgatóság összeállította az adófellebbezési bizottságot. Elnöke Andrei törvényszéki elnök, az adófizetők képviselője Blaga Emil garázstulajdonos, helyettese Fodor Viorel illatszertáros. A pénzügyi hatóságokat Pop Aurel pénzügyigazgató képviseli a bizottságban. — A kolozsvári kereskedők mozgalmat indítottak, hogy a városi időközi bizottság új rendszer szerint vesse ki a telepádót. A város pénzügyi szolgálata ugyanis még mindig az 1932—1933 évi üzletberek alapján állapítja meg a telepádót. Ennek ellenére, hogy azóta jelentékenyen csökkentek az üzletberek és nem egy kereskedő az akkori bérnek csak 60 százalékát fizeti. — Kolozsvárt is gázvédelmi próbát terveztek az elmúlt szombat. Kolozsvár nagy város azonban, a gázgyakorlatok sok pénzbe kerültek volna, amire nem volt megfelelő fedezet. Most úgy tervezik, hogy az előirányzott kiadásokat mérséklék. A gyakorlatokat a tervek szerint július 20-án rendezik meg. Ekkor ugyanis repülőgép-ünnepe lesz a szamosfalvi repülőterén, több másvárosbeli gép részvételével és a repülőök egyuttal légitámadást is rögtönözhetnek.

Tudja Ön, hogy mi a Panoptikum?

- 1-etlen film, mely modern, természetes színű, tehát minden ruha vagy tárgy olyan színű, mint a való életben.
- 2-ségtelenül a legizgalmasabb, elképesztő, meglepő, mely minden eddigi filmet felülmúl
- 3 órán keresztül odaköti a nézőt a székhöz és
- 4-rét görnyed a csudálattól
- 5-letes és fordulatok
- 6-almas alkotás, melyet
- 7-ekig, sőt hónapokig vetítettek Bukarestben és Budapesten.

Egy igazi világszenzáció június 29-től a

Capitol Mozgóban

Szerdán és csütörtökön utoljára Jean Klepura és Brigitte Helm, az „Éneklő város” című filmben.

Leányának praktikus nevelését

a budapesti Bulyovszky-utcai Dr. Förstner

leánynevelő intézet Gyakorlati Nőképzője

biztosítja. (Bentlakók, bejárók). Titkárnőképző. (egyéves nyilv. jogu). Ruha- és modelltervezés. Ruhavarrás és szabás. Idegennyelvű vizsgára előkészítés. Összes iskolai típusok eng. előkészítése Tökéletes továbbképzés, zene, torna. Prospektust küld az igazgatóság Budapest, VI. Bulyovszky-utca 10 szám. Telefon: 156—93.

Lugosi idegenvezető

Lugos, 1 perc!

Ahol a gyorsvonat csak egy percet áll, az nyilván vicinálisváros. Ebben az egy percben benne van a gyors egész ajkbiggyesztő véleménye Lugosról.

Az idegenvezető azonban megszólal: ne higgyen neki. Én bebizonyítom, hogy Lugos kedves, szeszációnál teli város.

— Hogy eléggé piszkos? — No ezt nem illet az első intrádára megfigyelni. Majd a városházán szólunk a Hoban tanácsos urnak, talán segít rajta. Különben most ez a divat a legtöbb erdélyi és bánási városban.

Minden este gáz-támadás

— A napokban gáztámadási próba volt Lugoson. Féltenekettőkor. A rendelet szerint mindent el kellett sötétíteni. Amiben ugyse let volna hiba, hiszen éjjel felé már álmra térnek a csendes lugosi polgárok. Aludt mindenki, elfeledkezve a háború és gáztámadások sötét és közeli lehetőségéről.

Különben is mit Lugosnak gáztámadás? Mindennapos dolog ez nálunk, kérem. Este 10 óra felé vallami tankszerű alkotmány cammog végig a városon, nem hagyva ki a főutonalat sem, a matria átváltozásának és dicstelen feloszlásának rosszlaltu gázait eregetve magából szerteszt. Ez Lugos mindennapos gáztámadása.

Lugos válsága

— Most elmentünk egy nyomda mellett, odébb megegy, megegy. Kilenc van belőlük. Sok Lugosnak. Ezt hallani más szakmákban is. Fényképészeti műterem is akad ott.

Kávéház nincs sok. Olvadt a számuk, évről-évre. Ot-hat évvel ezelőtt volt 6 komoly, nagyobb kávéház és öt kisebbfajta. Három-négy évvel ezelőtt alakult még három. Ma voltaképp a Bristol az egyetlen nagyobb kimondott kávéház. A többi megszűnt, az adó és rezsi kétvállalra fektette. Egyik „café-restaurant”-t alakult át, hogy a kettős üzletágból tartsa fenn magát. Az emberek nem gubbasztanak a kávéházban, a társadalmi élet súlypontja a klubokba és otthonokba terelődött át. Olcsóbb és jobban megfelel a társadalmi elkülönödés mai barátságatlan áramlatának. Van Polgári Kör, Kaszinó, Német Otthon, Magyar Kör, Cionista Otthon. Kiki visszahúzódik a magaszörűek közé. Lugoson, a sokat emlegetett nemzetiségi béke városában sem olyan ideális már a helyzet. A németek között terjed a hitlerizmus, bódítanak bódítanak a feléledt nagynémet álmok. Legalább egyrésziük között. Német rendezvényeken, német otthonban, ma már nem látni magyar vagy zsidót. Nem úgy, mint régen.

Gyerünk tovább. Ez itt a Polgári Kör. Kedélyes összejövetelük folytak és nagy kártyacsaták is dultak. Éljen, aki még a mai időkben is teheti.

Ez itt a kórház. Arról is nevezetes, hogy benne haragszomrádot játszanak az orvosok.

Ez itt a városháza. Éppen most mondják ki a tanácsulésen az urak, hogy jövőre megépítik a betonhidat a mostani fahíd helyébe. Az idén csak aszfaltozási munkákat végeznek több helyen. Június 24-én pedig Lugos három nagy emberének szobrát leplezték le egyszerre. Grozavescuét a színházzal szemben, Brediu-eanuét és Vidu Ioanét a Temes-parton.

A véres kéz

Az ott az ügyészség. Ott őrzik Lugos véres szenzációját: Popovici Miklos fiatal hentes, aki veszekedés közben agyoncsapta háziasszonyát, Angel Herminát. A közvélemény megoszlott. Némelyek pikáns francia novellát akartak látni a dologban: bizonyára kapcsolatok voltak a fiatal legény és a 64 éves öregasszony között. Mások Raszkolnyikot látták meglevenedni.

Az eddigi vizsgálat nagyjából tisztázta a helyzetet. „Pikáns dolog” nem történtek. Az öregasszony tényleg öröktartásba adta magát a legénynek, kis vagyonszája átadása fejében. Egy ideig rendben is ment minden, csak mióta a legény megnősült, kezdődtek a veszekedések. Legutoljára Rezsán Virgil dr. közjegyző irodájában perpatvarkodtak, ahol a fiú fel akarta bontani az egységet. A rengeteg költségen borult fel a dolog, amibe annakidején a ház és egyéb vagyon átiratásra került. Ezt nem akar-

ta az asszony visszatéríteni a fiúnak. Azután történt az utolsó veszekedés, a két emberből kirobbant az ősi vadság. Az öregasszony késsel hadakozott, mire a fiatal henteslegény összezúzta a csontját is. Azután elment egyik előkelő lugosi ügyvédhez, hogy felkerje a védelemre, mielőtt letartóztatnák. Az irodába csak az irodakisasszony tartózkodott. Láttá hogy piros a fiú keze, de azt hitte, mál-

Planinger megvédi a kisebbségeket

— Ez a páratlan kis jelenet pontosan június 6-án szaka 12 és 1 között, az Imperial szálloda kerthelyiségében zajlott le.

Együtt iddógáltak egy Németország-ból jött szövömester, a Barát és Lengyel textil gyárból (véletlenül zsidó cég), Planinger, aki városszerzte ismert s még néhány lugosi német. Egyszerre csak a német jövevény firtatni kezdi, hogy mi-csoda németek azok, akik nem hitleristák, meg akiknek magyaros, vagy cseh hangzásu nevük van. Történetesen éppen ilyenek ültek az asztalnál. Ekkor Planinger felemelkedett és olyan beszédet vágott ki a kisebbségek és az emberi egyenlőség és demokrácia védelmére, hogy azt lehetetlen volt csodálkozás nélkül hallgatni.

Mit hánom én, ha német, magyar, vagy zsidó — kiáltotta felhevülten — csak ember legyen! Fő az, hogy becsületes emberek legyünk! Mit hánom én, ha Schwartz, Klein vagy Haragi a neve! És különben is mit beszéltek ti — célzott a társaság többi tagjaira, akik lát-szólag helyeselték a szövömester agitá-

Egy irredenta-vád keletkezése és csendes kimulása

Talán már kár is megbolygatni az ügyet. Csak rövidesen említjük meg a tanulság végett.

Ez év elején történt, hogy betiltották a moziban a Tavaszi zápor című Budapest készült filmet. Röviddel ezután a Magyar Dalárda március 14-én elő akarta adni a „Piros bugyellár”-t. A színészeti felügyelőségtől megvolt az engedély háromszori előadásra, a helyi rendőrségtől szintén. Egyetlen szó kifogás nélkül. Hogy az előadás közvetlenül március 15-ike előtt volt, az tiszta véletlenség. Már korábban meg akarták tartani, de a színház mindig foglalt volt.

Mint derült égből a villámcsapás, úgy hatott a derék műkedvelőkre, mikor az első felvonás után egy rendőrköször jelent meg a teremben s nyomtatékosan közölte Arató Sándorral, a Krassósörnyi Lapok szerkesztőjével s egyben a dalárda karnagyával, hogy félbeszakítja az előadást. A közönség kénytelen volt eltávozni.

Mi volt a kifogás a már engedélyezett előadás ellen, az érthetetlen. Allitilag egy helybeli befolyásos román ur akart érde-

VINCE ALADAR

meket szerezni a vádaskodásai. A darabban szereplő s egy temesvári egylettől kölcsönzött és ott évekig használt hajdu-egyenruhák miatt tört ki a baj. Ki akar-juk azonban emelni, hogy a hatóságok megértést tanúsítottak. Az ügyiratok hiá-bí mentek a lugosi rendőrséghez, onnan az ügyészséghez, onnan a temesvári rend-őrséghez és a hadbíróshoz, mindenün-

nától, vagy epertől. Nem embervértől.

— Itthon van az ügyvéd ur?

— Nincs. Miért keresi?

— Most öltem meg egy asszonyt...

A kisasszony felsikoltott. A fiú tom-pán ismételtette:

— Most öltem meg egy asszonyt...

A kisasszony rosszul lett az izgalom-tól.

cióját — ti vagytok igazi németek! Te, Hlobil, ezzel a cseh névvel! És te, meg te...

Ekkor a szövömester tette le a garast.

— Ez minden bajotok oka! — kiáltott harsányan — meghunyászkodtak, megalkudtok, elmagyarosodtok, elzsidósodtok!

A vita egyre jobban elmérgesedett. — Planinger még egy mázsás követ dobott be a veszekedésbe:

— Te vagy igazi német! Mikor te csak egy üveg sört fizetél, én meg tízet!

Ezzel aztán végleg kitört a háborúság. A társaság kitódult az utcára, már-már egy revolver is előkerült. Planinger és a nagynémet egymás hajába akaszkodtak. Node a társaság addig békítette őket, míg — hiszen én is német vagyok, te is — végítvetették a zsivajnak. Addig, addig, míg a két ellentél össze is csókolózott.

A parázs botránnyal fehér asztalnál, kis itóka mellett történt, tehát nem komoly. De azért — érdekes. Érdekes az is, hogy maga Planinger is nemrégiben még a hitlerista táborban volt.

zen visszaküldték. Az elkobzott piros nadrágokat és dolmányokat a napokban visszakapja a dalárda. A hatóságok is belátták, hogy kár megbolygatni Lugoson a nemzetiségi békét. Örülni kell, hogy olyan mértékben megvan, mint kevés más városban.

A Magyar Dalárda különben a napokban tartotta 82-ik közgyűlését. Nyolcvankét éves Erdély legrégibb magyar kultúregyesülete, amely minden magyar kulturmegnyilvánulás rendezője. — Nikolits Dániel, a lemondott elnök helyett Vinc Aladar doktort választottak meg elnökek, aki népszerű és tekintélyes alakja a lugosi magyarságnak. Mitő vezért választott a dalárda.

Kontárok akarunk lenni

Sétáljunk tovább. Ez itt az ipartestület. Ide tartoznak az iparosok, akik rendszeresen fizetik a közterheket, amelynek kieselésében oly lelányesek a hatóságok. Hiányoznak innen viszont a kontárok. A régi baj, a már unottá vált nóta. Évek óta halljuk. Segítség sehol. Borbélyom elszámolta, hogy negyvenkettő van-nak Lugoson a szakmában. De kontárok még több.

Vegyük most az építőiparosokat. A legújabb nóta, hogy

mindenki le akar mondani az iparáról, mert nem bírják a kontárversenyt.

Morajlik a felháborodás a Jorga és Bucsu-cég ellen, amely állásnélküli kőműveseket fedez a nevével. Aláírja a terveket, azután a kontárok elvégzik a munkát. Például a múlt évben a Boksányi-ut-on tuli új utcában Antalné házát kontárok kezdték építeni. Feljelentés történt, a városi bizottság kiszállt, elrendelte a munka beszüntetését. Jött a Jorga és Bucsu cég és nevével fedezte a munkát, amelyet zavartalanul be is fejeztek. Az építőiparosok járkálhatnak városházára, redőrségre, járásbíróshoz, nincs intézkedés.

Június hetedikén történt az smertes szerencsétlenség a Facseti-ut 100 szám alatt, ahol Jorgák neve alatt kőművesek építettek. Egy falrész bedőlt, Igler kőművest agyonütötte. A kontárépítkezés halottja. Mégis intézkedés. Tekintetes illelkesek, meddig még?

Tovább a Temesparton. Néhány rongyos ember sorjázik el mellettünk. Lugoson is bőven terem a szegénység. Aki odaadó szívvél enyhítetik a nyomort, azoknak sorából éppen a múlt hónapban dőlt ki, a város osztatlan részvétele mel-

lett, a legcsendesebb, titokban adunkál kodó, de rendkívül tevékeny jótékony hölgy: Epstein Sándorné, született Pikler Regina. Temetésén ott volt a féléváros. Nem szerette, ha adakozásai nyilvános-ságra kerülnek. Most megirhatjuk, hogy jónéhány szegény lugosi család teljesen az ő jóvoltából élt. S adakozott még sok-felé.

Tovább, tovább. Orvosi cégtáblák, az egész városban harminchat darab. Az orvosi jövedelmek Lugoson is esnek. — Egyik ismert orvos dióhéjba foglalta össze az utóbbi 1—2 év történetét: Leg-alább 50 százalékos jövedelemapadás. És még ne panaszkodjunk: más városokban és más szakmákban még nagyobb a rom-lás.

Ügyvéd még több van. Az ő jövedelmük is olvadozik. Ettől a mai békétlen, gyűlölködő emberiségtől igazán elvárják, hogy többet perlekedjenek. Így aztán mit van mit tenni: politikára adják a fejüket.

Gyerünk tovább. A Treuer-vendég-lőben ott ül hat Kirschner-testvér. Test-vértalálkozó, a világ minden tájáról. Ott ül Kálmán, Oszkár, a híres pesti opera-énekes. Mellette egy másik testvér: Lillé-ben faúrügyára van. A többi is idegen or-szágokban teremtett magának egzisztenciát. Csak Kirschner Arnold dr. marad-t hű a csendes kis szülővároshoz.

Az utcán a filharmónikusok beszél-getnek. A Filharmónikus Egylet hatalmas lendülettel kezdi meg az új szezont. Több városban vettek tervbe koncertet, át akar-ak rándulni Temesvárra is. Egyik nagy-nevű tagjuk, Hegyesy Zoltán hegedűmű-vész, önálló koncertet tervez.

Lugosi különlegesség a mozibérlet is. Másutt nem divat. A lugosi felső tízezer megváltja a bérletét és rendszeresen jár — többnyire 7—9 óra között — Marlene Dietrich és Gál Franci bámulatára. Hoz-zátartozik a konszolidált polgári élethez.

Sportemberek, vígyázai!

Ez a riadó járta be a napokban a lu-gosi sportköröket. „Szipkázók” tűntek fel a láthatáron. A lugosi sport szép fej-lettségnek örvend: van kit csábítani. E percben, a Misivel suttag egy gyanus ide-gen. Ott vannak ni. A közelben az ér-dekelt sportegylet önkéntes nyomozói. Al-litólág Temesvárról és máshonnan is meg-jelentek a toborzók. Pontos beszámolóval nem szolgálhatunk, a dolog a nyomozás szakaszában van még. Jaj azonban a ra-vasz csábítóknak, ha a lugosi sportembe-rek keze közé kerülnek. A rendőrséget kérik fel, hogy megtisztítsák a rosszszán-déku idegenektől a várost, mint Temes-váron történt. De ez még az enyhébb eset. A súlyosabb, ha a szipkamesterek a bir-kozógárda markába kerülnek. Nagy „pu-lítás” van kilátásban. Sőt csihupubítás.

A két vezető lugosi sportegylet, a baj-nok Vulturii és a nyomában járó LMTE. A Vulturii-nak merész álmai vannak. Be akar jutni a nemzeti bajnokságba. Az akadályok irtózatok. Meg kellene verni a TMTE-t, az UDR-t és még egy, eddig a nemzeti bajnokságban szereplő csapatot, amelyikkel a sors összehozza.

És hátha mégis?

Lugos, 1 perc

Beállt a kisváros éjszakája, vissza az állomás felé. A sorompónál édes szöke kisleány fiúval sétálgat. Itt nem látja őket senki. Bocsánat, hogy zavartunk nem pletykálni akartunk. Csak csinálják váljék egészségükre. Bekanyarodunk az állomásra. Gyorsan jegyet váltani, mert Lugoson csak egy percig áll a Bukares-óriásvárosból Temesvár nagyvárosba ro-hanó gyorsvonat. Lugos 1 perc, Lugos kisváros. Huszonháromezer ember küzkö-désének, konkurrenciájának, veszekedé-sének és szerelmének, mindennapos unal-mának és izgalmanak csatatere.

Az egész világ egy mezőváros — mond-ják.

A vonat bezihál az állomásra, fújtat továbbdübörög. Elviszi Lugosról, akik tá-gabb korlátok közt, vadabb iramu életbe-sietnek.

Lugos egyperces gyorsvonati megálló elmosódik az enyhe éjszakában.

A bőkezű város...

Megsemmisítették a temesvári román szintársulat részére megszavazott 1 millió pótszegélyt

Temesvár, június 28.

Szerdán délelőtt került a revíziós bizottság elé az a fellebbezés, amit a városi határozat ellen, amely szerint Temesvár 3 millió lejre egészíti ki a román szintársulat részére előbb megszavazott 2 millió lejes szubvencióját.

Fellebbezésében a város kisebbségi polgársága egyfelől

tiltakozott az ellen a kirívó aránytalanság ellen, ahogyan a városi tanács a román és a kisebbségi szintársulat

toknak nyújtandó segélyek összegét megállapította,

másfelől kifogást emelt Avram Nicolau román színigazgató személye ellen, aki nem lát elég garanciát arra, hogy valóban nívós szintársulat megszervezésére fordítja a hatalmas összeget.

A revíziós bizottság döntésében elutasította a fellebbezést, ugyanakkor azonban megsemmisítette az egy millió lejes pótszegélyről szóló városi határozatot is, azon a címen, hogy a segély megszavazásához a belügyminisztérium nem járult hozzá.

Az Adeverul szerint a közeli napokban megszüntetik az ostromállapotot és a cenzurát

Bukarest, június 28.

Az „Adeverul” ma azt a szenzációs és megbízható forrásból származó hírt közli, hogy a

kormány a közeli napokban megszünteti a cenzurát és az ostromállapotot.

A szerelmes altábornagyné és a hűtlen testőr drámája

Hármas szerelmi tragédia Budapesten

Budapest, június 28.

Megrendítő szerelmi tragédia jászódott le Budapesten, amelynek eddig két halálos áldozata van, a harmadik pedig súlyos sebesülten a halállal vívódik a kórházban.

Ferencz Béla altábornagy özvegye hosszabb ideje barátságot tartott fenn Kaszaal Ferenc 26 éves testörrel. Kaszaal időközben megismerkedett Csuki Margit 18 éves varrőleánnyal, s emiatt szakított Ferencznével.

Ferenczné elől elkeseredésében, Attila-körúti lakása ötödik emeletéről leugrott a mélységbe és szörnyethalt. Kaszaal, amikor értesült az altábor-

nagyné öngyilkosságáról, Csuki Margittal kiment a gödöllői királyi parkba és rábeszélte, hogy kövessenek el mindketten öngyilkosságot, mert nem tudja elviselni a lelkiismeretfurdalást Ferenczné haláláért.

A leány beleegyezett, mire Kaszaal kétszer mellbelötte a leányt, azután föbelötte magát.

Kaszaal azonnal meghalt, a leányt életveszélyes sebeiell beszállították a Rókus kórházba, ahol rövid időre magához tért. Elmondta, hogy miként vette rá Kaszaal, hogy menjen vele együtt a halálba, mert Ferenczné halála után ugysem lehetnek már holdgombok.

Maniu fontos közléseket tett a nemzeti-parasztpárt elnöki tanácsülésén

Dinu Bratianu az alkotmány módosításáról jog tárgyalni Mihailacheval

Bukarest, június 28.

A nemzeti-parasztpárt elnöki tanácsa szerdán délután ülést tartott, amelyen résztvett Maniu Gyula is. A párt volt elnöke beszámolt azokról a tárgyalásokról, melyeket

Dinu Bratianuval, a liberális párt elnökével folytatott.

Illetékes helyen úgy tudják, hogy a két legnagyobb politikai párt között megegyezés jött létre az aktuális állami prob-

lémák és főleg a jelenlegi alkotmányos helyzet fenntartása tekintetében.

A Lupta értesülése szerint Dinu Bratianu Mihailacheval is tárgyalni fog. A lap úgy tudja, hogy a két pártvezér az alkotmány módosításának kérdését is meg fogja vitatni, acélból, hogy ezáltal lehetetlenné tegyenek minden olyan kísérletet, mely a jelenlegi helyzet felborítását idézhetné elő.

A tábla elrendelte egy pénzügyi felügyelő vagyona egyrészének elkobzását

Kolozsvár, június 28.

Rosianu Gábor pénzügyi felügyelő körülbelül másfél millió lejt érő vagyonát a vagyonok ellenőrzéséről szóló törvény alapján revízió alá vették. Az első bírói fórum előtt Rosianu nem tudott beszámolni 900 ezer lej készpénze eredetéről. Az ügy a tábla elé került, melynek harmadik székfoglalója ma foglalkozott a pénzügyi felügyelő fellebbezésével.

A vádlottat képviselő Munteanu ügyvéd a kérdéses 900 ezer lejből 660 ezer lejtnek le-

gális eredetét okmányokkal igazolta. A tábla azonban nem tartotta elégségesnek az igazolásokat s ezért a vádlottat állásából felfüggesztette s elrendelte a hiányzó 240 ezer lej erejéig vagyona elkobzását.

Rosianu az ítélet ellen semmitőszéki fellebbezéssel él. Érdekes megemlíteni, hogy a pénzügyi felügyelő ellen azért rendelték el a revíziót, mert aránylag kis fizetése dacára pazar életmódot folytatott, állandó bárvendég volt és autót tartott, amire bizonyára nem kellett volna havi fizetéséből.

Itélkezett a törvényszék a máramarosszigeti kovakő-csempészek ügyében

Máramarossziget, június 28.

A máramarosszigeti törvényszék szerdán délelőtt hozott ítéletet Perl Jenő dugaszdag kereskedő, a Perl és Rosenkrantz cég beltagjának kovakőcsempészési bűntudjében. Amint arról annakidején beszámoltunk, a máramarosszigeti rendőrség Muresan nevű detektívje egy házkutatás alkalmával háromnegyed kiló kovakövet talált a Perl és Rosenkrantz cég irodájában. A Monopol ötszáz ezer lej bírsággal sújtotta a kereskedőt, aki azt hangoztatta, hogy ártatlanul keverték be ebbe a csempészési ügybe.

A törvényszék, több elnapolás után, szerdán tárgyalta az ügyet.

A szerdai tárgyaláson Muresan detektív, a „leplező”, kijelentette, hogy egy csempész értesítette őt arról, hogy Perl Jenő kovakő-

csempészéssel foglalkozik. Ezután a bíróság Mesesiau Traian rendőrfőnököt hallgatta ki, aki azt vallotta, hogy pár héttel ezelőtt megjelentek előtte Slomovits és Markovits nevű egyének, akik kijelentették, hogy Muresan detektív, kevés idővel a Perl-irodában tartott házkutatás előtt nagyobb mennyiségű kovakövet vásárolt Gedajlovits szlatinai kereskedőtől. Az ügyész vádbeszéde után Odovicium védőügyvéd a leghatározottabb formában azaz vádolja Muresant, hogy bűnrészese annak az eddig ismeretlen tettesnek, aki a kovakövet Perl-nél elrejtette.

A bíróság hosszú tanácskozás után elutasította Perl Jenő fellebbezését és helybenhagyta a monopóligazgatóság által kivetett félmillió lej bírságot. Perl Jenő fellebbezést jelentett be.

A csikszeredai rendőrség betiltotta, a sziguranca vezérigazgatója engedélyezte az Ezer Székely Leány-nap megtartását

Bukarest, június 28.

Megirtuk, hogy a csikszeredai rendőrség nem engedélyezte a csiksomlyói „Ezer Székely Leány”-nap július 1-ére tervezett ünnepségét. Gyárfás Elemér csikmegyei szenátor ebben az ügyben ma felkereste a sziguranca vezérigazgatóját, akit arra kért, hogy semmisítse meg az önkényes rendelkezést. Stanescu vezérigaz-

gató méltányolta a magyar szenátor kérését és

még a mai nap folyamán utasította a csikszeredai rendőrséget, hogy a betiltó rendeletet vonja vissza,

illetve engedélyezze az Ezer Székely Leány-napot, a belépődíjas előadás kivételével.

Elhangzott a vádbeszéd a grivícai munkás-pörben

Krajova, június 28.

A grivícai véres munkássztrájk újrafelvételi perében, szerdán délután elhangzott a vádbeszéd. A királyi fővádbiztos vádbeszédében kérte a hadbírószágot, hogy hagyja helyben az elsőfokú hadbírószágnak azon ítéletét, amely Doncea Constantint, Petrescu Gheorghet, Vasile Gheorghet, Marin Jont és Chivu Stoicat 20—20 évi kényszermunkára ítélte.

A királyi fővádbiztos kérte, hogy abban az esetben, ha a bíróság úgy találja, hogy Chirja közrendőrt rendőrtársainak golyója sebez-

te meg, úgy a vádlottakat 10—10 évi súlyos börtönrre ítélje.

Rosenberg Alex büntetésére vonatkozólag a fővádbiztos kijelentette, hogy sajnálja, hogy a katonai perrendtartás értelmében az elsőfokú ítéletet emelni nem lehet.

Körner Dávid büntetésére vonatkozólag a fővádbiztos kijelentette, hogy büntetésének leállítását, vagy helybenhagyását a hadbírószágot elbírálására bizza.

Csütörtökön délelőtt a védőügyvédek beszédeire kerül sor.

A kormány hivatalos lapja a belföldi kölcsönről

Bukarest, június 28.

A kormány hivatalos lapja, a Viitorul igen érdekes értesüléseket közöl a belföldi kölcsönnel kapcsolatban. Azt írja, hogy az eddigi hírekkel ellentétben, a kölcsön kibocsátásáról szóló törvényjavaslatot terjeszt a képviselőház elé a pénzügyminiszter,

csupán felhatalmazza a kormányt a kölcsön kibocsátására, de nem tartalmazza sem a kölcsön összegét, sem annak feltételeit.

A törvényjavaslathoz egyébként már a törvényelőkészítő bizottság is hozzájárult.

Ellentét a francia pénzügyminiszter és munkügyi miniszter között

Páris, június 28.

A Doumergue-kormány két minisztere között tegnap konfliktus tört ki, amely csaknem kormányválságra vezetett.

Marquet, a neo-szocialisták szárnyához tartozó munkügyi miniszternek ellentéte merült fel Germain-Martin pénzügyminiszterrel. Germain-Martin ellenezte Marquet törvényjavaslatát a nemzeti munkáról, amelyhez a munkügyi miniszter feltétlenül ragaszkodott. Germain-Martin ellenállása miatt Marquet benyújtotta lemondását, de Doumergue közbelépésére visszavonta, miután ígéretet kapott, hogy törvényjavaslatához a minisztertanács hozzájárul.

Segíjabb

HUBAY JENŐ,

a budapesti Zeneakadémia igazgatója, ma benyújtotta lemondását. A világhírű magyar zeneszerző 40 évig állott az intézet élén.

A FEGYVERKEZÉS POLITIKÁJA MELLETT

döntött az angol kormány, — írja a Morning Post. A legutolsó minisztertanácson elhatározták, hogy a legrövidebb idő alatt rendbe hozzák Nagybritánia légi és szárazföldi védelmét.

A DORTMUNDI RENDŐRSÉG

betiltotta a nemzetiszocialista frontarcosok tervezett felvonulását. Intézkedését azzal indokolja, hogy a frontarcosok az utóbbi időben ellenséges magatartást tanúsítottak a hitlerista rechamesapatokkal szemben. A felvonulás betiltásával egyidejűleg a rendőrség megtiltotta a frontarcosoknak az egyenruha és a jelvények viselését.

LONDONI

jelentés szerint felborulás fenyegeti a nemzetközi buzakartell. Argentína újabb követelésekkel állott elő, melyeket a többi agrárlamok aligha teljesíthetnek. Ha a megegyezés nem jön létre, úgy a világpiacot újabb katasztrófa fenyegeti. Washingtoni jelentés szerint a világ gabonatermése ez évben 300 millió bushellel lesz kisebb a tavalyinál.

A SZKUPCSINA

mai ülésén hozzászólás nélkül elfogadta azt a román-jugoszláv egyezményt, mely szerint azokon a pontokon, ahol Románia, Magyarország és Jugoszlávia határa találkozik, bizonyos határkeresztet állítanak.

K Ö Z G A Z D A S Á G

Repülőbélyeg alkalmazása kozmetikai cikkek eladásánál

Megbízható forrásból értesültünk, hogy a legközelebbi napokban szigorú ellenőrző bizottság kezd meg működését. Ez a bizottság a kozmetikai és az illatszer cikkek eladásánál (kivéve fogkrém és toalettszappant) alkalmazandó repülőbélyegeket fogja ellenőrizni. Drogeriák, illatszertárak és fodrászüzletek, ahol

kozmetikai cikket tartanak, 50 lej értékig 1 lej, 200 lej értékig 2 lej és 200 lejen felül 3 lej repülőbélyeget kell ragasztaniuk, amelyeket a bélyegzőnyomat által kell megsemmisíteni. Felhívjuk figyelmét az érdekelteknek, a törvény pontos betartására, hogy a magas büntéstől megvédjék magukat.

A Gillette hosszvágású pengék az eddiginél sokkal élesebb és keményebb vágásukkal lehetővé teszik a legsimább borotválkozást, és a legnagyobb számú kifogástalan borotválást ugyanazon pengével.

Tíz penge 100 Lei

A mezőgazdasági és városi adósságok rendezéséről szóló törvény végrehajtási utasítása

77. szakasz: Azok a váltók, amelyeken kibocsátóként nem kereskedő magánszemélyek, vagy nyereszkesedési céllal nem bíró magánjogi személyek, vagy bármilyen alapítvány szerepel és amelyeknek lejáratát a törvény kihirdetésétől számított háromhavi időtartamban, ezen három hónapon belül bármikor ovaolhatók, azzal a hatállyal, amelyet az érvényben lévő törvények az érvényes óvásnak tulajdonítanak.

78. szakasz: Az I. és II. fejezet rendelkezései alá eső követelésekre vonatkozó váltó kicserélésének ténye az eljárás bármely szakában és bármely bizonyítási eszközzel igazolható. Kizárólagos váltó birtokában lévő hitelezők, akik azon célból, hogy adósaikat a jelen törvény kedvezményeitől elússzák, ezeket a váltókat akár a kötelezettség jogcímenek megváltoztatásával, akár a váltóknak olyan személyekre való antedatált átruházásával, akik a törvény rendelkezései alól ki vannak véve, a váltóknak meg nem felelően töltik ki, 1—2 évig terjedő fogsággal büntetendők.

Ezek a ténykedések bármely bizonyítási eszközzel igazolhatók.

Minden olyan esetben, mikor a fenti tények megállapítását nyernek, az így kitöltött váltó semmissé válik és ez a semmisség az eljárás bármely szakában megállapítható.

79. szakasz: A jelen törvény kedvezményeiben részesülnek azok a férfiak is, akiknek tartozásai a hozományi vagyon állagának fennmaradásából, vagy ennek építkezés, vagy beruházás által való szaporításából erednek, ha a feleség a törvény kihirdetésétől számított egy hónapon belül a hozományi vagyont a férj tartozásainak kifizetésére hiteles nyilatkozatban leköti.

Abban az esetben, ha a hozományi vagyon elfidegeníthetetlen, a fenti nyilatkozat megtételére a feleséget, a szóbanforgó körülmények mérlegelésével, a törvényszék hatalmazza fel.

Ugyanígy részesül a jelen törvény kedvezményeiben a mezőgazdasági, vagy városi ingatlan hasznélvezője, ha az ingatlan tulajdonosa a törvény kihirdetésétől számított egy hónapon belül az ingatlan hasznélvező tartozásainak biztosítására leköti.

80. szakasz: A törvény rendelkezései alá esnek azoknak a szülőknek a tartozásai, akik kiskorú gyermekeik falusi ingatlanainak hasznélvezői, ha valamely más falusi ingatlanon, amely nem a kiskorúak tulajdona, elsőbbségi jelzálogi biztosítékot nyújtanak. A felajánlott javaknak, amelyeknek területe az adóbevételek alapján lesz megállapítandó és hektáronként 6000 lejre értékelendő, egészben fedezniük kell a jelen törvénynek megfelelően leszállított követelés összegét.

A jelzálogbiztosítékként felajánlott ingatlanok tulajdonosa nem lehet olyan személy, aki maga is részesül a törvény kedvezményeiben. A biztosító nyilatkozatát a 8. szakaszban körülírt nyilatkozattal egyidejűleg, hiteles alakban kell bemutatni. A végrehajtásra illetékes törvényszék állapítja meg, hogy a nyilatkozat megfelel-e a jelen szakasz rendelkezésének.

81. szakasz: Azok a mezőgazdasági és városi adósok, akik a törvény 1. és 30. szakaszainak A) pontja alatt fel vannak sorolva, de akik a törvény ugyanazon szakaszainak B) pontjában írt feltételeknek nem felelnek meg és ennek következtében az I. és II. fejezetekben meghatározott engedményekben és részfizetési kedvezményekben nem részesülnek, 1931. december 18. előtt keletkezett tartozásaikat teljes összegben, évi egyenlő részletekben, öt év alatt tartoznak megfizetni, a Nemzeti Bank kamatlábjának megfelelő kamatozással. A kamat a tőkerészlettel együtt fizetendő.

Az 1. és 30. szakaszokban foglalt feltételek fennforgása az azokban megjelölt módon igazolandó. A 81. szakasz kedvezményei alá eső

adósok nyilatkozattételre nem kötelesek és hitelezők ingatlanaira feljegyzéseket nem kérhetnek.

A 81. szakasz kedvezményeit élvező adósoknak joguk van arra, hogy a 68. szakaszban foglalt rendelkezéseknek megfelelően, a törvény kihirdetése napjáig foganatosított végrehajtási és biztosítási intézkedések hatályon kívül helyezését kérjék.

Az első törlesztési hányad 1934. november 15-én esedékes. Egy részlet elmulasztása a törvény erejénél fogva, maga után vonja a részfizetési kedvezmény elvesztését.

Ugyanezen rendelkezések kedvezményeit élvezik a fenti szakaszban körülírt ingatlanok tulajdonosaiként szereplő kereskedők és iparosok, de csakis magánjogi tartozásaik tekintetében, a 69. szakasz b) pontjában meghatározott kereskedelmi tartozások kizárásával.

82. szakasz: A törvény alkalmazása szempontjából Erdély és Bukovina területén 10 hektár 20 holddal tekintendő egyenlőnek.

83. szakasz: Minden pénzügyi hatóság köteles egyszerű kérelemre és minden más igazolás nélkül az 1933. évben történt minden kincstári adóztatásról hiteles másolatot kiszolgáltatni.

A bizonyítványokat a kérvény iktatásától számított 3 nap alatt kell kiadni, amelyekből a beiktatás és kiszolgáltatás napja nem jönnek figyelembe.

84. szakasz: Az 1. szakasz rendelkezései alá eső mezőgazdasági adósok, ha ingatlanuk Bukovina területén fekszik, a 3. szakaszban

X. közlemény

napok kis fogyasztása alapján van kalkulálva. Télen, amikor a legkisebb család is kénytelen 15—30 kw. áramot fogyasztani.

Ezért az árért vibráló egyenáramot nyújt a Seta.

A város lakossága két éve megindította már a mozgalmat az árak csökkentése érdekében. Több népgyűlésen tárgyalta, feliratozott, küldöttegezett, sőt villanystrájkokkal is kísérletezett. Minden kísérlet meddő maradt.

A városhoz beadott többszöri kérésre hozott határozat szerint a város tehetetlen a megkötött szerződéssel szemben.

Ezt a szerződést 1929-ben kötötték és megtámadhatatlan. Eszerint a Setának joga van az önköltségi árhoz 15% hasznót számítani. Hogy mennyi ez az önköltségi ár? Ez itt a bökkenő. A Seta

Fogaras harca a Setával Drága villannyal nem lehet üzletet csinálni

Fogaras, június 28.

Régi panasza Fogaras lakosságának a túl magas villanyár. Nincs az országnak még egy városa, ahol annyit számítanak fel érte, mint itt. Kilowattorként 15.40 lej. Ehhez jön még az adó, a forgalmiadó, a bélyeg és az óráhasználati díj. Például vegyünk egy 10 kw.-ot fogyasztó polgári családot és egy 1 kilowattot fogyasztó szegény embert.

10 kw. áram 151 lej, adó 5.50, 1 százalékos forgalmiadó 1.50, óráhasználat 10, bélyeg 2.50 lej, összesen 170.50 lej, tehát egy kw. áram 17 lej.

Az egy kw.-os fogyasztó fizet: 1 kw. áram 15.10, adó 0.40, 1 százalékos forgalmiadó 0.20, óráhasználat 10, bélyeg 2.50 lej, összesen 28.20 lej. Tehát egy kw. áramfogyasztás belekerül 28 lejbe.

Ez a fogyasztási mennyiség a nyári hó-

napok kis fogyasztása alapján van kalkulálva. Télen, amikor a legkisebb család is kénytelen 15—30 kw. áramot fogyasztani.

Ezért az árért vibráló egyenáramot nyújt a Seta.

A város lakossága két éve megindította már a mozgalmat az árak csökkentése érdekében. Több népgyűlésen tárgyalta, feliratozott, küldöttegezett, sőt villanystrájkokkal is kísérletezett. Minden kísérlet meddő maradt.

A városhoz beadott többszöri kérésre hozott határozat szerint a város tehetetlen a megkötött szerződéssel szemben.

Ezt a szerződést 1929-ben kötötték és megtámadhatatlan. Eszerint a Setának joga van az önköltségi árhoz 15% hasznót számítani. Hogy mennyi ez az önköltségi ár? Ez itt a bökkenő. A Seta

meghatározott tartozásösszege 70. százalékos engedményt élveznek.

Az így leszállított tartozás a 4. szakasz 2-ik bekezdésében megszabott feltételekkel fizetendő.

85. szakasz: A törvény kedvezményeiben részesülő adósok által elkövetett, a Román Nemzeti Bank kebelében működő „Záloghitelintézet” szervezéséről szóló törvényben szabályozott büntetéseket, — zálog elidegenítése, rongálása, vagy elszállítása, — amennyiben a törvény benyújtásának időpontjáig lettek megkísérelve vagy elkövetve, amnesztia alá esnek, akár vizsgálat, akár ítélet alatt állanak.

Az amnesztia nem szünteti meg a büntetelmény magánjogi következményeit és a büntető bíróság, amely előtt az eljárás folyik, a sértett fél kívánságára a magánjogi igény tárgyában ítélezhetik.

86. szakasz: Az 1932. április 19., 1932. október 26 és 1933. április 14-iki törvények, valamint bármely más törvénynek az 1934. április 7-iki törvénnyel ellentétes intézkedései hatályon kívül helyeztetnek. Ezek alapján az adós tartozásainak rendezése tárgyában hozott határozatok akkor is semmissé és hatálytalanok, ha jogerőre emelkedtek, kivéve azon intézkedéseket, amelyek a jelen törvény által fenntartott rendelkezésekre vonatkoznak.

panaszodik. Nem jól megy a bolt. Száz ezreket, sőt milliót fizet rá a villanyra. Redukálta a fizetéseket, leépített. Legutóbb is 5 alkalommal bocsátott el. És mégis ráfizet. Szerződés szerint joga volna ezt a ráfizetést a lakosságra hártani, mert az önköltség s ezenfelül joga van 15%-a felárra. A város utcái közben olyan intímen vannak világítva, mint egy falun, ez sem lehet oka a súlyos ráfizetésnek.

A hiba a rossz üzleti szellemben van. Nincs fogyasztás. Nem lehet 17—18 lejes árammal bőkezűen bánni. A lakásokban 15—25 wattos körtek égnek. Villanyvasalók, elektromos háztartási kellékek nincsenek. Ki is vasalna villannyal, amikor a világítási hálózathoz egy órai vasalás 8—10 lejbe kerül? És miért vessze be az ipari áramot, ha az is 11—12 lej kilowattorként, meg a bevezetés, a külön óra, stb. Lemondanak az emberek ezekről a másol nélkülözhetetlen kellékekről. Fogarason még most is több petroleum gyorsfűző van, mint villany. Utcaik vannak villany nélkül. Fogarason sötét a kirakatok.

Csendes strájk áll fenn a Setával szemben. Mindenki a legszűkebbre szabja a fogyasztást és nem alkalmaz elektromos áramot a háztartásban.

A Setának leghelyesebben felfogott érdeke, hogy olcsó árammal vonzza magához a fogyasztóközönséget. Különben minden takarékos és kifogástalan üzemvezetése mellett is a ráfizetése fokozódni fog.

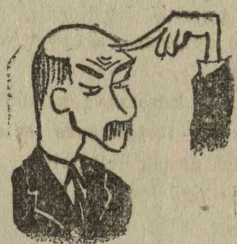
A közgazdaság hírei

UJ CÉGBEJEGYZÉSEK SZATMÁRON. A céghivatalnál e hét folyamán a következő új cégeket jegyezték be: Gerendás Miklós vegyeskereskedő, Sándor Ödön mészáros, Kovács István vegyeskereskedő, Zvonice Nicolae vendéglős, Grosz Sándor Lucullus-étterem.

ERDÉLYI SÖRGYÁRAK TÉRHOZÁSA BUKARESTBEN

Három erdélyi sörgyár, a Temesvári Sör, a nagyváradi Dreher-Hagenmacher és a marosvásárhelyi Bürger-gyár lerakatot létesített Bukarestben és erős konkurrenciát csinálnak a regáti Luther, Azuga és Braşad-sörgyáraknak, amelyek eddig uralták a bukaresti piacot.

Az új lerakatok ugyanis hektoliterenként 100 lejfelj olcsóbban árúsítják a sört, mint a régiéik s ezáltal igen érzékenyen érintik az eddig bevezetett sörgyárak helyzetét.

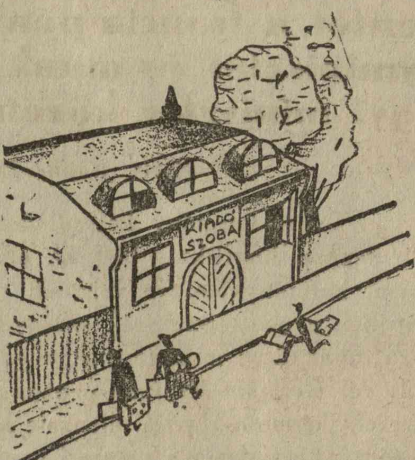

Gondom van:

Nincs lakóm!
Régi a házam!

Tudom már:

LINOLEUM!

A legócskább szoba is azonnal modern, higiénikus és kényelmes, ha a padló LINOLEUMMAL van bevonva!

A. STECKL

BRASSÓ, Kapu-utca 28

Árjegyzékünket holnap közöljük!

A Hitelközpont tagja. Telefon: 5—45.

Csehszlovákia megtiltotta a takarmánykivitelt

Prágából jelentik: A csehszlovák kormány a nagy szárazság folytán bekövetkezett takarmányhiányra való tekintettel már régebben elhatározta a takarmánykivitelt betiltatását. Az erre vonatkozó rendelet most jelent meg a hivatalos lapban. A rendelet engedélyhez köti a következő takarmányneműek kivitelt: ten-

geri, szalma, széna, korpa, rizshulladék, malátacsira, lugozott répaszelet. Ezzel a rendelettel egyidőben a pénzügyminiszter rendelete megszünteti az árpa zab liszt és őrlemények kiviteli engedélynek kiadását.

Áru- és pénzpiac

NAGYSZALONTA

A legutóbbi hetipiacon úgy a termény, mint az állatpiacon bő felhozatal volt. — Árak: buza 350—360, tengeri 240—250, rozs 240—250, zab 250, árpa 240, Állatárak: Marha 5—7, borjú 8—10, sertés 15—16 lej kg-ként. Zöltségpiac és tejtermék: borsó 16 lej, zöld bab 15, málna 15, meggy 8, körte 6 lej kg-ként.

SEPSISZENTGYÖRGY

A hétfőn megtartott hetivásáron az állatárak állandó esést, míg a terményárak lassu emelkedést mutatnak.

Terményárak: Buza 470, rozs 350, árpa 300, zab 350, tengeri 320. Buzában és rozsban nagy a kereslet. Az ideai szénatermés igen gyenge, ár még nincs kialakulva. — Állatárak: Fejős tehén 5000—6000, igásőrkör párja 8000—10.000, igásló 4000—8000, kocsiló párja 10.000-tól huszezer lej. Élő sulyban: vágnivaló marha kg-ként 5—7, szopó borjú 12 lej, süldő disznó 12 lej, hizott sertés 16—17, hathónapos malac 150—250 lej. Általában igen lanyha vásár, gyenge árakkal. — Piaci árak: Különösen majorság, zöltség és gyümölcsárakban nagy esés észlelhető. Marhahús 14, borjúhús 26, sertéshús 28, zsirnakvaló 30, olvasztott zsír 38, füstölt szalonna 58, túró 32, sajt 24, orda 20, házi vaj 40, teavaj 60, tojás darabja 120, 1 pár csirke 25—45, pipe darabja 45, tyúk 35—40, kakas 60, 1 kg. zöldbab 10, 1 kg. zöldborsó 8, 1 kg. ujborgonya 3—4, 1 kg. paradicsom 28 lej, darabonként: ugorka 5—10, káposzta 10, főzőtök 3, fejes saláta 1, paprika 1 lej. Kötésenként: (öt darab): karalábé 3, retek 150, ujhagyma 1 lej. Gyümölcsárak: kg-ként: cseresnye 16—20, barack 22—30, nyárikörte 16—20, szilva 10—16, alma 10 lej, litérenként: erdei eper 12, ribizli 4—5, málna 8, egres 10 lej. — Nyersbőr árak: marhabőr 23, növendékmárhabőr 26, szopóbőr 35, bivalybőr 14 lej kg-ként, lóbőr darabonként 120—150 lej. — Lisztárak: (csak kismalmi árak vannak forgalomban): 0-ás liszt 9.50, 4-es 8.50, tengeri 4 lej kg-ként; korpa 180, takarmányliszt 240 lej métermázsanként. Nagyban egy lejjel olcsóbb.

ÁRU- ÉS PÉNZPIAC

VALUTÁK

A Nemzeti Bank árfolyama:
Svájci frank 32.40—32.80.
Francia frank 6.585—6.6375
Osztrák schilling 23.52.
Cseh korona 4.16
Pengő 29.24.
Fontsterling 502—512
Dollár 99.50—109.50.
Márka 37.75—39.75.
Lira 8.60—8.85

GABONAPIACOK KÜLFÖLDÖN:

Bécsben a búzapiac üzletelen volt, sem magyar, sem jugoszláv részről beviteli lehetőségek nem állanak fenn. Belföldi búzában a forgalom szintén minimális. A rozsüzlet stagnál. Szórványosan néhány üzletet kötöttek magyar rozsban. A belföldi rozstermést illetően a kilátásokat kedvezően ítélik meg. A tengeri piac ellanyhult, árpa iránt a vásárlási kedv igen csekély, a zabpiacon árváltozás nem volt. Árak schillingben q-ként:

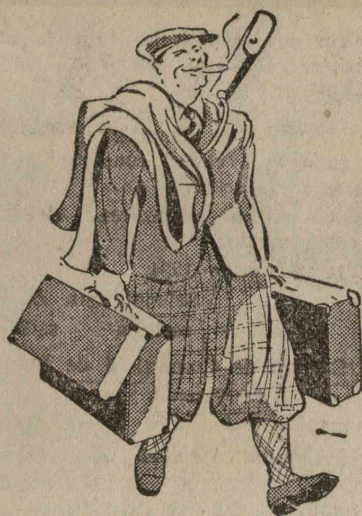
Belföldi buza júliusra S 33—35.50.
Magyar rozs határon S. 8.50—9.25.
Tengeri júliusra S 11.80—11.90.
Takarmányárpa S 11.20—11.30
Bácskai zab S 14—14.10.

ÁLLATPIACOK KÜLFÖLDÖN:

Grächen a borjú- és a sertésvásár irányzata csendes volt, az árak visszaestek. Árak: borjú 1.10—1.40, huszsertés 1.20—1.35, zsirsertés, belföldön 1.20—1.25, külföldi 1.55 élősúly-kg-ként.

Párisban 5970 drb. volt a birkapiac felhajtása. Az irányzat ellanyhult. Árak: bárány 12—15.40 Ffr, ürü 8—15.40, anyajuh 6—8.50 hus-kg-ként.

Rómában lanyhult a vágómarhavásár irányzata. Árak: Lit. 2.20—2.45 fizettek kg-ként.

Igaz történet

1933-ból

Egy polgár fürdőbe utazott, mielőtt megújította volna sorsjegyét és címét sem hagyta hátra.

A sorsjegyjűgynök háromszor küldött utána, azután a huzás előtti napon másnak adta el a sorsjegyet. — A sorsjegyet kihúzták

Egy milliós nyereménnyel.

Ami ezzel a polgárral történt a múlt évben, Önnel is megtörténhetik ebben az évben. Mielőtt fürdőre utazik, ujjtsa meg sorsjegyét a román állami sorsjátéknál.

A III. osztály huzásánál (július 3 és 4-én) az urnában 3 darabb egyenként **EGY MILLIOS** vándorló nyeremény lesz a megfelelő nyereményeken kívül!

A román állami osztálysorsjáték

Hivatalos főelárusítóhely Brassó és körzete részére

„FORTUNA”

Brassó, Weiss Mihály-u. 5.
Telefon 3—99.

Siessen sorsjegyét megvenni!

Postal megrendeléseket azonnal és pontosan eszkezzünk.

Főelárusítás

BANCA ILIESCU S. A. Cluj

Telefon 11—54.

SPORT-ÉLET

Vesztett a Hungária Prágában, de rögtön óvott is

Prága, június 28.

A Hungária — Budapest 4:5-re vesztett, Prágában 2:1-re győzött és így 5:0 gólaránnyal — harmadik mérkőzést kellett lejátszson a Spártával a Közép-európai Kupában a továbbjutásért. A sorsolás a Spártának kedvezett és így kedden itt került sor a harmadik találkozóra. A Hungária súlyos gólaránnyal vesztett:

Spárta—Hungária 5:2 (3:2). Nagy eső után, alig használható pályán, mérkőzés alatt is esőben játszottak. A játékosok sokat csuszáltak. Szép játékról tehát szó sem lehetett. Rögtön a kezdés után Szabó III. 16 gólt 0:1, a 9. percben Hruska egyenlített 1:1, a 15. percben Fenyvesi révén újra vezet a Hungária, 1:2, de a 23. percben Falcinek egyenlített 2:2. A 31. percben 11-es, Braine belövi 3:2. A második félidő első felében nagyon támad a Hungária, de csak öt kornert ér el. A 31. percben Braine 3 méterről gólt lő (de közben kézzel is érintette a labdát, amit Frankenstein osztrák bírő nem vett észre). 4:2. Kiss a Hungária hátvédje megsérült és kiáll. A tíz emberrel játszó Hungária az

ötödik gólt is bekapja a 42. percben Falcinek lövéséből.

A Hungária óvott! Falcinek jobbösszekelő szereplése miatt, aki a svájci FC Biel játékos és még nincs szabályszerűen leigazolva a Spártához. Ha a Hungária óvásának helyt adnak — a kupaszabályok szerint a Hungária továbbmegy, a Spárta kiesik.

VASÁRNAP ZÁRUNK A NEMZETI BAJNOKSÁGBAN

A Nemzeti Bajnokság küzdelmei vasárnap befejeződnek.

Magyar még nem győzött itt:

Dunay Pál Európa párbajtőrbajnoka

A larsói versenyek szenzációs meglepetése

Varsó, június 28.

A varsói vívó Európa-bajnokságoknak szenzációs meglepetése van. Dunay Pál az eddigi nemzetközi versenyeken közepes szerepet játszó magyar vívó győzött a párbajtőrbajnokságban. Abban a számban, ahol eddig a franciák tartották az egyeduralkodást és ahol magyar versenyző még sohasem győzött.

Európa 1934 évi párbajtőrbajnoka Dunay Pál magyar 8 győzelemmel. 2. Dryssen svéd, 7 gy. 3. Ragnot francia 7 győzelem,

CSÜTÖRTÖKÖN

Bukarestben: Crisana—Venus.

VASÁRNAP

Bukarestben: Crisana—CFR.

Brassóban: Universitatea—Brasovia.

Nagyváradon: Juventus—NAC.

Aradon: Ripensia—Gloria CFR.

Még hátra lenne a Ripensia—Romania mérkőzés lejátszatlan 35 perce, de ezt valószínűleg lemondja a Ripensia.

DREZDA

Drezdner SC—AS Roma 2:1 (1:0).

a 200 méteres gátfutásban 22.7 mp-el beállította saját világrekordját, 440 yardon ugyanő 47 mp-el legyőzte a világ legtehetségesebb középtávfutójának tartott Lu Vallet. Torrance 16.62-vel győzött (jobb mint a jelenlegi 16.30-as világrekord, de Torrance dobott már 16.80-at is.) 100 yard: Anderson 4.9 mp. 120 yard gát: Klopstock 14.4 mp. Magas: Marty 204 cm. Távol: Olson 758 cm. Rud: Rand 411 cm.

Négy cseh rekord dőlt meg a prágai versenyen Engel 100-on 10.6 mp-es, 200-on 21.8 mp-es rekordot futott, Fiser 49.4 mp-es, hármasugrásban Merkl 13.69 m-es eredménye új rekord. A cseh atlétika rohamlépésben tör fel!

Ökölvívás

60 millió lej volt a Carnera—Max Baer mérkőzés tiszta bevétele. Jó üzlet volt!

Tenisz

WIMBLEDONBAN

magyarok szerepeltek tegnap félsikerrel. A férfi egyesben: Matejka osztrák Gabrovitz magyar 6:8, 6:1, 6:2, 6:3. Párisban: Kehrling, Rice—Gentien, Goldschmidt 6:4, 6:2, Vegyespárosban: Mayer, Ryan—Jacobsen, Baumgarten 6:1, 11:9.

★ Az új váltótörvény, teljes román szöveggel, magyar fordítással és magyarázatokkal. Közreadták dr. Gáspár Gyula és dr. Váradi Ödön ügyvédek. Ára 50 lej. Kapható a Brassói Lapok könyvosztályában, Brassó, Kapu-utca 56—58., az udvarban.

Teniszűzők 280 lejtől 2200 lejig

Szakszertű komplett hurozás és javítás legolcsóbban

Rekord Sportnál

Brassó, Kolostor-utca 24.

Stimate Domnule Președinte

Cu onoare ne permitem a vă aduce următoarele la cunoștință: În timpul din urmă diferiți așă ziși fabricanți de cremă de ghetă, vând în vase mari produsele lor fabricate în cutii de peste 1 kg. fără nici o inscripție, deci fără a putea constata originea mărfii, cari la rândul lor o desfac în prăvăliile lor, în modul următor:

Consumatorii aduc cutiile goale a diferitelor fabrici cu marcă înregistrată, în cari cutii comerciantul le vinde cu decagramul, umplându-le. Pentru ușurarea procedurii mulți comercianți strâng și cutiile, le umple cu cremă fără origine, își formează un stoc de cutii umplute și când consumatorul se prezintă cu cutia goală ei rețin cutia și îi predă una plină.

Această întrebuințare a cutiilor înregistrate, dă loc la diferite abuzuri, mai ales la vinderea cutiilor originale, umplute cu o cremă streină, ca marfă originală, deci constituie delictul de contrafacere și înșelătorie, căci consumatorul este de părere că cumpără marfă originală. Cu cutiile mari, din cari se umple cutiile mici nu posedă nici o inscripție, care să lămurească publicul ce fel de marfă cumpără, comercianții abuzivi, declară că marfa ce o vând este originală, dela a ceiași fabrică, la fel cu cutiile mici, în cari se umple această marfă, consumatorii sunt induși în eroare, cumpărând o marfă de calitate dubioasă.

Rezultatul este că bunul renume a unei fabrici cunoscute pe care și-lă făcut prin o muncă enormă în timp de zece ani, este în scurt timp distrus, consumatorii constatănd mai târziu calitatea dubioasă a acestei mărfii.

Prin acest mod de defacere a unei mărfi care întotdeauna s'a vândut numai în cutii mici originale, abuzul ia proporții enorme.

În multe sate și orașele au luat ființă așa vise fabrici de cremă de ghetă, fără nici o înregistrare, care în mod clandestin fabrică crema și o pun în vânzare, întrebuințând materii prime, cari distrug ghetetele consumatorilor.

Comercianții ambulanți, umblă din casă în casă, umplând cutiile gospodinilor. În multe regiuni falsificatori umblă din casă în casă, strângând sau cumpărând cutiile goale ale fabricanților înregistrați, procurându-și apoi din comerț, cutii mari cu cremă de ghetă, umplând apoi pe cele mici, le desfac la târguri săptămânale ale orașelor și satelor, ca marfă originală.

Pentru combaterea acestor falsificatori, mijloacele noastre nu mai sunt suficiente. Detectivi angajați de noi au confiscat și încheiat procese verbale, în multe orașe, cu ocazia târgurilor, mii și mii de cutii originale, umplute cu o marfă clandestină.

Comerțul acesta, devenit foarte lucrativ și simplu, defacerea a început să se facă și în engros, cu duzinele, vânzându-se cutiile în cartoane originale, cumpărate dela comercianți.

Brașov, 26. Aprilie 1934.

Domniei Sale Domnului Președinte al Camerei de Comerț și Industrie, Brașov.

Pentru reprimarea acestor abuzuri, de concurență neloială, înșelătorie și fraudă, cari cauzează conf. art. 8. din legea pentru comprimarea concurenței neloiale și în sarcina Camerelor de Comerț și de Industrie, vă rugăm să binevoiți a lua următoarele măsuri:

Să se comunice tuturor Camerelor de Comerț și de Industrie din țară și breslelor comerciale din circumscripțiile acestor camere, că conform art. de lege . . . umplutura cutiilor originale a unei mărfi înregistrate indiferent dacă consumatorul aduce cutia goală sau comerciantul strânge aceste cutii cu o marfă streină și vin-

derea acestor cutii constituie în abuz contra moralei comerciale și o concurență neloială pedepsită de lege.

Camera de Comerț și de Industrie, pune în vedere fabricanților cu marcă înregistrată să-i aducă la cunoștință, cazuri concrete de abuz, pentru darea în judecată.

Primiți, vă rugăm, asigurarea deosebitei noastre considerațiuni.

Brașov, la 26 Aprilie 1934.

Schmollpasta A. S.

ss/Micu ss/Wester

România, Camera de Comerț și de Industrie din Brașov.

Nr. 1539/1934.

Către Societatea Anonimă „Schmollpasta“ Brașov.

La petițiunea Dv. din 26 Aprilie a. c., avem onoare a vă comunica, că comitetul nostru de direcție, în ședința sa din 26 Aprilie a. c., luând cunoștință de cuprinsul aceleia a decis ca ea să fie înaintată în copie Camerelor de Comerț și de Industrie, organizațiilor profesionale din circumscripția Camerei, cu recomandarea de a se atrage atențiunea dlor comercianți asupra sancțiunilor la cari se expun aceia cari ar comite abuzurile arătate în cerere ceiașe s'a și făcut cu data de azi.

Anexat vă trimitem o copie după adresa trimisă organizațiilor în chestiune.

Primiți, Vă rugăm, asigurarea deosebitei noastre considerațiuni.

Brașov, în 5. Maiu 1934.

Președintele Comisiunii Interimare:

ss/Hesshaimer.

Prim-Secretar: ss/Dr. E. Tandler.

1 Anexă.

Vezi legea pentru reprimarea concurenței neloiale publicată în Mon. Of. Nr. 113 din 18. Maiu 1932.

„Legea V/1878 cod. pen.
„Legile asupra mărcilor de fabrică II/1890, XLI/1895 etc.
„Legii și Regul. pentru înfrânarea și reprimarea speculei ilicite. (Mon. Of. Partea I. No. 160 din 22 Iulie 1928.)

COPIE

În baza art. 2 și 8 din legea pentru reprimarea și concurenței neloiale publicată în Mon. Of. Nr. 113 din 18/V. 1932, avem onoare a vă trimite alăturat în copie, spre binevoitoarea luare la cunoștință, petițiunea firmei „Schmollpasta S. A.“ din localitate, cu rugămintea, că întrucât un astfel de comerț, ca acela relatat este în contradicție cu morala comercială și în general cu morala publică, păgubește pe fabricantul respectiv și induce și în eroare publicul consumator, să binevoiți a atrage atențiunea membrilor Dv. asupra sancțiunilor la cari se expun aceia cari ar comite abuzurile arătate în cerere.

Eventualele cazuri concrete, ce s'ar ivi în circumscripția Dv. vă rugăm să binevoiți a le face cunoscut firmei în chestiune.

Primiți, vă rugăm, încredințarea deosebitei noastre considerațiuni.

Președintele Comisiei Interimare:

ss/Hesshaimer

Prim-Secretar, ss/ Dr. E. Tandler.

x/Vezi Legea pentru reprimarea concurenței neloiale publicată în Mon. Of. 113 din 18 V. 1932.

„Legea V/1878 cod. pen.
„Legile asupra mărcilor de fabrică II/1890 și XLI/1895 etc.
„Legii și Regulamente pentru înfrânarea și reprimarea speculei ilicite. (M. O. Part. I. din No. 160/22 Iul. 1928.

Scribătorii țișenetek

„Miért?“ Meghatva olvastuk keserű, panaszos sorait. Nem az ön egyéni sorsát adja vissza levele, hanem az egész mai fiataliságot és éppen ez a nagyon szomorú, ez a nagyon tragikus benne. Mindenben egyetértünk önnel, igazat adunk abban, hogy ma súlyos kereset fiatalnak lenni, nagy és kockázatos és legtöbb esetben teljesen kilátástalan vállalkozás neki-indulni az életnek. Hiszen napról-napra sürűbb azoknak is a száma, akik évtizedes munka jutalmaképpen kerülnek utcára. Mindezek a mai élet kikerülhetetlen tragédiái. Hogy miért van mindez? Nem olyan könnyű erre felelni! Politikai, gazdasági, pénzügyi és más kérdések egész sorát kellene rendszeresen lefolygálnunk, hogy csak megközelíthessük a kérdés lényegét, de a kibontakozás, a jobb emberi jövő lehetőségeit akkor sem lehet pontosan megmondani. Nagy államférfiak kísérleteznek itt-ott a világon azzal, hogy az ön miértjére feleletet és elintéztést találjanak. Mindenütt más receptre, mindenütt más eredménnyel, helyesebben eredménytelenséggel. Az ön miértjében valóban ott tükröződik a mai emberiség egész sorsa! De ezt a kérdést mi is állandóan felszínen tartjuk és foglalkozunk vele.

1337. Szíveskedjék erre az üzenetre való hivatkozással kérdését egyenesen marosvásárhelyi tudósítónkhoz, Benczel Béla urhoz eljuttatni.

ni s megkérni, hogy szerezze be az önnek szükséges adatokat. De az az érzésünk, hogy önnek, mint kisebbségnek, ez a terve nem igen sikerül.

Lupeni 480760. sz. előfizető. 1. Bérleti jének egyoldalul nincs joga a bérleti összeget redukálni. Ha ebben a kérdésben békés megegyezést nem tudnak teremteni, akkor felmondás után megszüntetheti a bérleti viszonyt. 2. Tekintettel arra, hogy most már önnek is vizdíjat kell fizetnie, lakójával meg kell állapodnia abban, hogy mennyi vizdíjat fizessen.

Arva. A kért cím a következő: Tribunalul județului. Secția Tutelară — Zilah. Csak román nyelvű beadványt fogadnak el.

Szállodások és villatulajdonosok figyelmébe!

Husz szoba berendezése, ágynevel együtt jutányosan eladó.

Târgu-Mureș, Stefan cel Mare 17—21

Biri neni

szakácskönyve a legjobb s mégis a legolcsóbb. Ismét kapható mindenütt. Kemény kötésben 100—150 lej. Post. utánvétellel szállítja a

Brassói Lapok Könyvostálya.

Ritka alkalom! Ritka alkalom!

Fényképezőgépek

nagyon olcsó árakon kaphatók:

Brassó, Kapu-utca 28 szám.
Órák javítóműhelye, arany, optika, töltőórák, kar-kötőóra-ívegek. — Regi aranyat fizetéseken el-fogadunk.

IPARVASUTI SIN

5.000 fm.	12 kg-os,
2.500 fm.	11 kg-os,
1.500 fm.	9 kg-os,
3.000 fm.	7 kg-os,
1.500 fm.	5 kg-os

használt, de kifogástalan állapotban egészen vagy télenként eladó. Az anyag azonnal szállítható.

Érdeklődések „Északrománia“ jellegével e lap kiadói hivatalába küldendők.

Méhészet

gyakorlati tanácsadó méhészek számára. Írta: **IGNÁCZ S.** 122 szövegrajzzal, 260 oldal ára 120 Lei

Kapható a Brassói Lapok Könyvostályaiban

PRIMARIA MUNICIPIULUI BRASOV, No. 13.135—1934. Serv. silvic.

RENDELET

Mi, Brassó törvényhatósági város interimár bizottságának elnöke, tekintettel a város parkjaiban és sétaterain észlelt rongálásokat, a helyi közigazgatás szervezésére vonatkozó törvény 160 cikkének rendelkezése alapján ezenel a következőket rendljük el:

- Szigorúan tilos:
1. A pázsitos helyeket és különösen azok széleit letaposni.
 2. A parkokban és sétatereken elhelyezett padokat rongálni.
 3. A virágágyak és eleven sövények virágait, valamint a fák ágait leszakítani.
 4. A fákban faragással bármiképp kárt okozni.
 5. A kőkerítéseket megrongálni.
 6. Az utakról, rövidítés céljából, letérni.
 7. Nagyobb csoportokban való megállással, vagy tömegben sétálás által a forgalmat akadályozni.

Felkérjük a t. közönséget, hogy a parkok védelmében kellőképpen támogasson minket és az ezen rendelet ellen vétőket tudomásunkra hozni szíveskedjék.

Együttal elrendeltük a parkoknak és sétatereknek őreink és a rendőrség által való szigorú felügyeletét és a rendeltünk ellen vétőket szigorúan megbüntetjük.

Brașov, la 6. Junie 1934.

Comisia Interimară:

Președinte: Secretar General:
Dr. F. Bogdan m. p. R. Maxim m. p.
Seful serviciului:
Ing. Albrich m. p.

Magyar orvos irodalmi ajándéka
Érdekes, eddig még fel nem dolgozott tárgy
Kiváló szerző

Ösztön, kultura, illúziók AZ EMBER HARCA a civilizáció rabságában

Írta: Dr. Gartner Pál

A tartalomjegyzékből: Életöztönzavarok társadalmi és lelki okai. — Lelki eredetű szervműködési zavarok. — Élettani erők és a társadalom összefüggései a lélekben. — Lelki betegségek társadalmi eredete. — A nő és a homoszexualitás. — A nemi élet zavarai. — Új embertípus. — A nemek örök harca. — Képesen értenek a szerelmhez. — Az önzés és reflexe. — A fiú és a leány egymástól eltérő nemi fejlődése. — Az apajog kultusza. — A kultúrember babonái. — A nő élettani hátrányai. — A nő nemiségének fokozati és minőségi különbségei. — Nőmozgalmak. — A nemi elnyomatás. — Nemi aktus és veszteségérzés. — A kultúrember illúziói. — A kultura kompromisszumokat követel. — Primitív néphit és fogamzás. — Kriminalitás, szadizmus és epilepszia. — Az érvényesülés lélektana. — Agresszió és társadalmiság. — Siker. — Az érvényesülés nyers cöljai. — A szociálisan boldoguló lelke. — Arakatakaratnőküliség. — Társadalom és érvényesülés. — A pszichozomalizis és az egyén felszabaddítása. — Az alkotás és az elmebeteg művész. — Az alkotás motorja a fantáziavilág. — Spiritizmus és tulvilági élet. — Epilepszia és nemiség. — A nemek harcának kiegyenlítése, stb. stb. stb.

144 oldalon, igen izléses és szép kiállításban.
Ara csak 54 lej.

Megvásárolható a Brassói Lapok könyvostályaiban, Brassó, Kapu-utca 56—58., udvarban.

A TÜNDÉRUJAK

régebbi évfolyamaiból egyes számok
a B. L. kiadóhivatalában
kaphatók.

Ennek a nagyszerű magyar kézimunka újságának régebbi számai kiadóhivatalunk a pénz előzetes beküldése mellett a következő árakban szállítja:

5 füzet megrendelése esetén drb.-ként	20 Lei
10 " " " " "	15 "
20 " " " " "	13 "
25 vagy több füzet	11 "

A Tündérujak friss számai példányonként 45 — lebe kerülnek.

Ezek a régebbi példányok tehát nagyon olcsók és így a jó háziasszony asztaláról nem hiányozhatnak.

APRÓHIRDETÉSEK

Egy szó 4 lej. vastag betűkből 8 lej. Legkisebb hirdetés 10 szó. Állatkeresőknek, vagy ugyanazon szövegű hirdetés négyszeri feladásánál 25%o engedmény. A hirdetést díjak előre fizetendők. Támpéldányt nem adunk.

Vétel-eladás

Üzemképes modern műmalom azonnal kiadó, vagy eladó. Erdőkölödni Friednél, Cristuron.

12965

Keresek megvételre kisebb uradalmat, belsőséget, Háromszék-, vagy Brassó megyében, előnyben, hol a birtokon patak n. Ajánlatokat „Készpénz“ jellegre a brassói kiadóba.

13064

Allást keres

Házvezetőnőnek ajánlkozik intelligens uriaszony, ki a háztartás minden ágában jár-as. Vidékre is megy. Választ fizetés megjelölésével kér: Karakasné, Sibiu, Str. Rotarilor 10.

13066

Nem kell cseh korona, mert nálunk mindent (vasuti jegy, fürdő, komplett penzió) lejben fizethet!

Karlsbad
Marienbad
Franzensbad
Pöstyén
Trencsénleplec
Ótátrafüred
Tátralomnic stb.

„EUROPA“
MENETJEGYIRODA,
Brassó, Korona épületében
Telefon 2—55.

Allást nyer

Mérnököt, vagy technikai íztviselőt keres kisebb gépműhely. Rövid éleleírás, fizetési igények megjelölésével „Fiatall“ jellegre a kiadóba kerül.

Levelezés

Pirikét vasárnap várom.

13065

FIAIALOK tanácsadója. Szerelmi levelező, kiegészítve a társaság illemszabályaival. Bélyegnyelv, virágnyelv, stb. Ara színes borítólappal 30 lej.

BABITS MIHALY összes költeményei, 414 oldal, diszkötésben 120 lej. Kaphatók a Brassói Lapok könyvostályaiban, Brassó, Kapu-utca 56—58. az udvarban.